Friedrich Schiller Gimnázium és Kollégium

Friedrich-Schiller-Gymnasium und Schülerwohnheim

Pedagógiai Program

2024

Tartalom

Az iskola nevelési programja *5*

Jogszabályi háttér *5*

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai *5*

2. Nemzetiségi Program *7*

2.1. A nemzetiség nyelvének tanulása, a nemzetiség nyelvén tanulás **8**

2.2. A nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerése, továbbadása, a hagyományőrzés **9**

2.3. Egyetemes német kultúra **10**

2.4. Az identitástudat kialakítása és erősítése **10**

2.5. Külső kapcsolataink **11**

2.6 A nemzetiségi jogok megismerése és gyakorlása **11**

2.7. Előítéletek és a kirekesztés megjelenési formáinak kezelése **12**

2.8. Felkészítés az érettségi vizsgára és továbbtanulásra **12**

2. Das Nationalitätenprogramm *13*

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok *19*

4. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok *20*

4.1. Az egészségfejlesztés iskola feladatai **20**

4.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása **21**

5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok *21*

6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki feladatok *22*

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység *24*

7.1. Bevezetés **24**

7.2.1. SNI meghatározása **24**

7.2.2. Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók **24**

7.2.2.1. Tanulási zavarok 25

7.2.2.2. A diszpraxia 25

7.2.2.3. Figyelem- és magatartásszabályozási zavarok 25

7.2.3. Az autizmus spektrumzavar **26**

7.3 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulók jellemzői **27**

7.4. Az integrált nevelést segítő tárgyi, technikai és humánerőforrás jellemzői **27**

7.5. A kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelésének-oktatásának közös alapelvei **27**

7.6. Célok **28**

7.7. Sikerkritériumok **28**

7.8. Feladatok **29**

7.8.1. Az iskolavezetés és a pedagógusok feladatai 29

7.8.3. A szakemberek (gyógypedagógus, pszichológus) feladata 29

7.9. A tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer elemei a különleges bánásmódot igénylő tanulók esetén 30
7.10. A pedagógia értékelés elvei a különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében 30
7.11. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek 30
7.12. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program 31
7.13. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése 32
7.14. A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása 32
7.15. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 33
8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje 33
9. Kapcsolattartás a tanulókkal, a szülőkkel, az iskola partnereivel 33
9.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák 33
9.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák 34
9.3. Kapcsolattartás az iskola egyéb partnereivel 34
10. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata 35
10.1 A vizsgaszabályzat hatálya 35
10.2. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata 35
11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai 42
12. A felvételi eljárás különös szabályai 42
Az intézmény helyi tanterve 44
1. A választott kerettanterv megnevezése 44
Hat évfolyamos gimnázium (2020-as NAT alapján) 44
Hat évfolyamos gimnázium (2012-es NAT alapján) 46
Négy évfolyamos gimnázium (2020-as NAT alapján) 47
A nyelvi előkészítő évfolyam óraterve (2020-as NAT alapján) 48
2. A választott kerettanterv feletti óraszámok 48
3. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei 48
4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei 49
4.1. A csoportbontások szervezési elvei 49
4.2 Egyéb foglalkozások szervezési elvei 49
5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei 50
6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 50
7. Mindennapos testnevelés 51
8. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai 51
9. Projektoktatás 52
10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 52
11. A folyamatos továbbhaladás feltételei és követelményei 53

12. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése *54*
12. 1. Az értékelést megalapozó ellenőrzés célja **54**
12. 2. Az ellenőrzés és az azt követő értékelés legyen **54**
12. 3. Az ellenőrzés, értékelés formái **55**
13. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei *58*
13.1. A magatartás és szorgalom értékelése **58**
13.2. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei **60**
13.2.1. A tanulók jutalmazásának elvei, formái 60
13.2.2. A tanulók fegyelmezésének elvei, formái 60
14. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai *62*
15. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek *62*
15.1. NETFIT program keretén belül **62**
15.2. Helyi tanterv keretén belül **63**
16. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei *63*
16.1. Az iskola egészségnevelési elvei **63**
16. 2. Drogstratégia **64**
16. 3. Az iskola környezeti nevelési elvei **64**
A kollégium pedagógiai programja *65*
A Pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések *74*
A Pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása *75*
Nyilatkozatok *76*

Az iskola nevelési programja

„ A legtöbb, amit gyerekeinknek adhatunk: gyökerek és szárnyak”
(J. W. von Goethe)

Jogszabályi háttér

A Pedagógiai programunk összeállítása során az alábbi jogszabályok iskolai gyakorlatba való átültetése volt az irányadó:

- A 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről, a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga szabályainak kiadásáról
- 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A Friedrich Schiller Gimnázium és Kollégium alapító okiratában foglaltak alapján országos beiskolázású intézményként köznevelési, ezen belül gimnáziumi és kollégiumi feladatokat lát el.
Pilisvörösvár gimnáziuma 1963-ban kezdte meg működését az általános iskolával közös épületben és irányításban, majd 1968-ban új épületbe költözött. Az 1970-es években bevezetésre került a közgazdasági szakközépiskolai képzés, valamint az épületben kialakításra került egy lánykollégium is. Pilisvörösvár nemzetiségi múltjára alapozva az 1992-ben bevezetésre került a német nemzetiségi oktatás. 1996-ban a már működő nyelvi előkészítő évfolyam mellett bevezetésre került a hatosztályos gimnáziumi képzés, ami tovább színesítette a képzések palettáját és növelte a tanulói létszámot. 1998-ban elindult a 13. évfolyam a külkereskedelemmel kapcsolatos szakmai tárgyak oktatásával. 2004-ben pályázati forrásból nagyszabású épületbővítésre került sor: beépült a tetőtér, kibővült a kollégium, megépült a tornacsarnok, valamint kibővült az ebédlő. Az intézmény fenntartója a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata lett. 2006-ban az intézmény felvette Friedrich Schiller nevét.2014-ben érettségizett az utolsó szakközépiskolai osztály, azóta 3 képzési formában- hatévfolyamos, négyévfolyamos, és nyelvi előkészítő évfolyamra alapuló négyévfolyamos német nemzetiségi gimnáziumban tanul az intézmény diáksága.
A nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve szerint - a magyarországi köznevelési rendszer részeként - megvalósítja az iskolai nevelés-oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a nemzetiség nyelvén való tanulást, a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és - teremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.
A nemzetiségi nevelés-oktatás segíti a nemzetiséghez tartozó tanulót abban, hogy megtalálja,

megőrizze és fejlessze identitását, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.
Arra törekszik, hogy a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és kialakuljon bennük a reális nemzetkép és nemzetiségkép.

Pedagógiai programunk meghatározó céljának tartjuk a határon belül és kívül élő nemzetiségek szellemi és anyagi kultúrájának, identitásának, valamint mindennapjainak élményszerű közvetlen megismerését, személyes kapcsolatok kialakítását és elmélyítését.
Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a tanulókban a nemzetiségi identitástudat mellett a nemzeti azonosságtudatot, a szociális kompetenciát, az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti fogékonyságot. Ennek érdekében célunk a már meglévő külföldi kapcsolatok ápolása, újabbak keresése. Ezen elveink megvalósításában nyújtanak segítséget a különböző pályázati lehetőségek pl. „Határtalanul!" pályázat, nemzetiségi tábor pályázat.

Intézményünkben az oktatás **két nyelven, németül és magyarul** folyik. Ez az oktatási rendszer lehetővé teszi, hogy végzős diákjaink német nyelven is folytassanak felsőfokú tanulmányokat, illetve munkavállalóként sikeresen megállják helyüket magyar és német nyelvterületen is. Az iskolánkban megszerzett magas szintű német nyelvtudás, illetve az iskola nevelési alapelveként megfogalmazott előítéletmentes gondolkodás elősegíti akár a német nyelvterületen való integrálódásukat is.

Pedagógiai programunkban hangsúlyt fektetünk a **teljes személyiség fejlesztésére**. Ezzel összhangban törekszünk arra, hogy ne csupán az iskolai teljesítményeket értékeljük, hanem megbecsüljük a más területeken megnyilvánuló tehetséget, az ott elért eredményeket.

Figyelmet fordítunk az önálló gondolkodásra nevelésre, a kritikai gondolkodás kialakítására, a csoportos együttműködésre, az egyéni felelősség szerepének megmutatására, a döntési képesség fejlesztésére, az összefüggésekben, rendszerben gondolkodás fejlesztésére, a szociális kompetenciák, az empátia és az érzelmi intelligencia fejlesztésére, a fiatalok értékrendjének a társadalom számára is hasznos formálására.

Tanulóink számára **általános gimnáziumi műveltséget** kívánunk nyújtani kiegészítve az egyetemes, illetve a nemzetiségi német kultúra közvetítésével. Célunk a kétszintű érettségi vizsgára való eredményes felkészítés, amely egyben előfeltétele a sikeres továbbtanulásnak, valamint törekszünk kialakítani a folyamatos, élethosszig tartó tanulás iránti igényt.

Az iskolánk **kollégiumának** alapvető nevelési célja, hogy a tanulmányok idejére mind környezetét, mind pedig nevelői légkörét tekintve képes legyen az otthont pótolni. Gondoskodunk róla, hogy tanulóink tanulmányaikhoz segítséget kapjanak, valamint számukra azokat az életvezetéshez szükséges ismeretek átadjuk, amelyeket a többi diák a hétköznapokon velük együtt lakó szülőktől kap meg.

Pedagógiai céljaink röviden a következők:

- Az egyetemes európai kultúra hagyományos és modern értékeinek képviselete és közvetítése a magyarországi német nemzetiség és a magyar többség számára.
- A nevelés és oktatás célja művelt, a kétnyelvűséget megélő, biztos nyelvtudással rendelkező, kulturális értékek iránt fogékony, kreatív, elfogadó tanulók.

A fenti eredmények elérésének eszközeként az alábbi folyamatos tevékenységi formákat folytatjuk:
• következetes tanári magatartással és követelményrendszerrel dolgozunk tanítványaink nevelése és oktatása érdekében,
• folyamatos tanulásra késztetjük diákjainkat,
• rendszeres értékeléssel és osztályozással adunk visszajelzéseket tanulmányaikról,
• az eredményekről tájékoztatjuk a tanulót és a szülőt.
Az oktató-nevelő munka során az aktív tanulást és differenciálást segítő alábbi pedagógiai eljárások, módszerek közül választunk:

- különböző tanulási formák alkalmazása pl. pár- vagy csoportmunka, projektmunka
- kooperatív tanulási technikák alkalmazása
- differenciált egyéni munka
- minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása
- adaptált szövegváltozatok felhasználása
- külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek (pl. könyvtár, múzeum, színház, koncert),
- témahetek (pl. Pénz7, Digitális témahét),
- nemzetiségi és tematikus projektnapok,
- tantárgyakon átívelő tevékenységi formák,
- sport- és tanulmányi versenyek

A helyi tantervekben a Nemzeti alaptantervben ajánlott kulcskompetenciák fejlesztésére törekszünk. Ezek a következők:

- a tanulás kompetenciái
- kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- digitális kompetenciák
- matematikai, gondolkodási kompetenciák
- személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák
- természettudományos és technikai kompetencia.

A nevelő-oktató munkával kapcsolatos feladatok a helyi tanterv egyes tantárgyi feladatrendszerében jelennek meg. Ezen feladatok megvalósítása minden pedagógus feladata.

2. Nemzetiségi Program

Pilisvörösvár Pest megye északnyugati részén helyezkedik el. A régióban jelentős számú német nemzetiségi múlttal és élő hagyományokkal rendelkező település található. Számos visszajelzésből és felmérésből látható a város és környéke érdeklődése a német nyelvet magas szinten oktató általános iskolai és középiskolai képzés iránt.

A 2011-es népszámlálási adatok szerint Pilisvörösváron 13 401 főből 3804-en vallották magunkat német nemzetiségi származásúnak. Joggal mondhatjuk, hogy Pilisvörösvár az egyik legnagyobb magyarországi német település és ezért a régióban és különösen Pilisvörösváron az intézményünk által képviselt nemzetiségi oktatásnak abszolút létjogosultsága van.

A Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának fenntartásában iskolánk országos beiskolázású intézménnyé vált, noha tanulóinknak jelentős része a szűkebb régió, jellemzően két megye (Komárom-Esztergom, és Pest megye) és Budapest diákjait fogadja. Felméréseink

adatai szerint a hozzánk érkező diákok motivációját nagyobb százalékban a német nyelv magas szintű elsajátítása és csak másodsorban a német nemzetiséghez való kötődés adja. Így tanulóink többsége nem rendelkezik anyanyelvi szintű német nyelvtudással, amely a sikeres nemzetiségi oktatás egyik előfeltétele.

A felvételi vizsgák tapasztalatai alapján a bejövő diákok különböző szintű idegen nyelvi kompetenciával és általános műveltséggel rendelkeznek. Nemzetiségi oktatásunk elsődleges feladata tehát, hogy a túlnyomórészt magyar anyanyelvű tanulók számára biztosítsa a német nemzetiségi nyelv magas szintű elsajátítását és a nemzetiségi identitástudat erősítését.

A nemzetiségi képzési forma kétségtelenül többletterhet ró pedagógusainkra és tanulóinkra. Törekszünk arra, hogy a szakos ellátottság figyelembe vételével, minél több tantárgyat német nyelven oktassunk. A német nyelvű tantárgyi oktatás jövőjét nagyban befolyásolja a szaktárgyat német nyelven tanító pedagógusutánpótlás megléte.

2.1. A nemzetiség nyelvének tanulása, a nemzetiség nyelvén tanulás

A nemzetiségi nevelés-oktatásban kiemelt szerepe van az anyanyelv (a nemzetiség nyelve), irodalom és kultúra tanításának. A nyelv tudása hozzájárul a nemzetiségi azonosságtudat formálódásához, lehetővé teszi az irodalmi értékek megismerését. A nyelv közösségalakító és közösségmegtartó erő.

A nemzetiség nyelvének tanítása gyakorlati nyelvi készségek kialakítására, a nemzetiség nyelve szóbeli és írásbeli megértésére, illetve művelt köznyelvi szintű használatára törekszik. Az irodalmi nevelés központi feladata, a nemzetiség és az anyaország irodalmának megismertetése, az irodalom (olvasás) megszerettetése, az anyanyelven (a nemzetiség nyelvén) az olvasási kedv felébresztése és megerősítése.

Az anyanyelv (a nemzetiség nyelve) és irodalom oktatása igazodik a nemzetiségi nevelés-oktatás formáihoz.

A nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve szerint kétnyelvű oktatást folytatunk, a magyar nyelv és irodalom, valamint az idegen nyelv kivételével valamennyi tantárgy tanítható a nemzetiség nyelvén. A nemzetiségi nyelv és a nemzetiség nyelvén tanított tantárgyak aránya évfolyamonként eltérhet.

A hatévfolyamos oktatási formában a 7. évfolyamon a nyelvileg kezdő szinten álló tanulók számára a német nemzetiségi nyelv tantárgyat magasabb óraszámban tanítjuk, illetve további tantárgyakat is tanítunk német nyelven: nemzetiségi népismeret, dráma, testnevelés.
A 8. évfolyamon a nyelvileg kezdő csoportoknál a német nyelven oktatott tantárgyak száma bővül a földrajz és a történelem tantárggyal.
A hatévfolyamos oktatási formában a nyelvileg haladó szintű tanulócsoportok számára már a 7. évfolyamtól az óratervben meghatározott tantárgyak közül - a szakos ellátottság függvényében - az alábbiakat tanítjuk német nyelven: földrajz, történelem, nemzetiségi népismeret, dráma, matematika, az állampolgári ismeretek, az etika és erkölcstan/ hittan, a nemzetiségi tánc. A német nyelven oktatott tantárgyak esetében a fokozatosság elvét követjük.

A négy évfolyamos kétnyelvű nemzetiségi nevelés-oktatás a 9. évfolyamtól a szaktanári ellátottság és az óratervek függvényében az alábbi tantárgyak német nyelvű oktatására törekszik: történelem, állampolgári ismeretek, földrajz, matematika, nemzetiségi népismeret, dráma és színház, vizuális kultúra, mozgóképkultúra és médiaismeret, nemzetiségi tánc, etika és erkölcstan/ hittan.

A nemzetiségi nyelvi előkésztő évfolyam célja, hogy felkészítsen a nemzetiségi kétnyelvű középiskolai tanulmányokra. A nemzetiségi előkészítő évfolyamon a kötelező óraszám **70%-t** a nemzetiségi német nyelv tanulására fordítják a diákok.
Követelményként jelöljük meg, hogy a tanév végére a diákok legalább a középszintű nyelvi érettségi B1 szintjét, de akár a B2 szintet is képesek legyenek elérni. Ezen nyelvi szint elérése a német nyelvű szaktárgyi tanulás alapvető feltétele.
A nemzetiségi nyelvi előkészítő évfolyamot a gimnázium négy évfolyamos nemzetiségi nevelés-oktatási formája követi.

Iskolánkban természetes jelenségnek tekintjük és támogatjuk a kétnyelvűséget a tanórákon belül és kívül mind a tanárok, mind a diákok között, valamint az iskolai rendezvényeken. E törekvésünk tiszteletben tartását mindenkitől elvárjuk, függetlenül attól, hogy a tanulók nemzetiségi családokból kerülnek-e hozzánk vagy sem, illetve hogy beszélik-e a német nyelvet vagy sem.

A nemzetiségi német nyelv magas szintű elsajátításához hozzájárulhat német nyelvterületről érkező vendégtanár, lektor alkalmazása. Ennek megvalósulása a mindenkori németországi oktatáspolitikai irányvonalak függvényében történik.

A nemzetiségi német nyelv ismerete, használata színesebbé teszi az iskolai életet, mivel ünnepségeink, megemlékezéseink az alkalomtól függően két-, illetve egynyelvűek.

2.2. A nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerése, továbbadása, a hagyományőrzés

A nemzetiségi nyelv magas szintű megtanulásának folyamata nem képzelhető el a nemzetiségi kultúra közvetítése nélkül, amelyet minden évfolyamon megvalósítunk.
A magyarországi németek irodalma kiemelt helyet kap a német irodalom tanításában, a német népzene, népdalok megismertetése az alábbi tantárgyakban jelenik meg: német nyelv, német nemzetiségi néptánc, nemzetiségi népismeret, valamint dráma és színház. A német nemzetiségi néptánc kultúráját a testnevelés tantárgy keretében ismertetjük meg diákjainkkal. Az önálló tantárgyként oktatott német nemzetiségi népismeret órákon a tanulók

- a nemzetiség nyelvével, tárgyi és szellemi kultúrájával,
- a nemzetiség történelemalakító és kultúraformáló szerepével,
- a nemzetiségi jogokkal

ismerkednek meg.

A nemzetiség történelmének, kultúrájának, kiemelkedő képviselőinek megismertetése a fentieken túl valamennyi tantárgy oktatásának részét képezi. (pl.: történelem, földrajz)
Iskolánkban a tanórákon és azon kívül is hangsúlyt kap a magyarországi német hagyományok, szokások megismertetése pl. táborok, projektek, iskolai nemzetiségi kórus, kirándulások formájában.
Pilisvörösvár helyi német nemzetiségi kultúrája, a Művészetek Háza, a Német Nemzetiségi Önkormányzat programjai és Budapest közelsége kiváló lehetőséget kínálnak a nyelv és a nyelven keresztül a kultúra élményszerű befogadására, és a kulturális lehetőségek sokszínűségén át (nemzetiségi tánc, fúvószene, bálok, sváb és német nyelvű színielőadások, tárlatok, filmbemutatók, felolvasóestek, stb.) a nyelv és a kultúra tanórán kívüli megismerésére. A helyi adottságokat (pl. a Lahmkruam park, a helytörténeti múzeum történeti információi, a hagyományos népi építészet emlékei, a pilisvörösvári helytörténeti kiadványok stb.) beépítjük az élményszerű oktatásba.

Törekszünk saját rendezvényeink nemzetiségi tartalmakkal való megtöltésére (pl. nemzetiségi nap, alapítványi sváb bál). Képviseltetjük magunkat a város és akár a környék nemzetiségi életében (pl. szüreti felvonulás, Nemzetiségi Délután, Farsangtemetés, Májusfa állítás)

2.3. Egyetemes német kultúra

A régiónkban élő hagyományok gyökerei a mai Németországba vezetnek, **a nyelv és a kultúra őrzése** egybefonódik a német nyelvterülethez való kötődéssel. 2005-ben iskolánk felvette Friedrich Schiller, német költő, drámaíró, történész és gondolkodó nevét. A névadó tiszteletére **Schiller-napot** rendezünk, ahol a tanulók tematikus projektnapok keretében ismerhetik meg az egyetemes európai kultúrát, jubileumi események történéseit, a helyi német nemzetiségi közösség máig élő hagyományait.

Iskolánkban 2000 óta működik német nyelvű színtársulat **PaThália** néven, amelynek tagjai örömüket lelik a színpadi előadásokban, sikeres vendégszerepléseikkel pedig bel - és külföldön is öregbítik gimnáziumunk hírnevét.
Intézményünk alkalmanként lehetőséget biztosít professzionális vagy amatőr német nyelvű **színtársulat** vendégjátékára (pl. Deutsche Bühne Ungarn, Magyarországról vagy külföldről érkező vendégelőadók), illetve felkérés alapján szervezője valamely regionális vagy országos színházi fesztiválnak. Ezekkel a kulturális rendezvényekkel intézményünk célja a közönségnevelésen túl, a nyelvi és kulturális gazdagság előnyeinek bemutatása.

2.4. Az identitástudat kialakítása és erősítése

A nemzetiségi nevelés és oktatás célja a tanulók nemzetiségi közösséghez tartozásának erősítése. A nemzetiséghez való tartozás elemei a német nyelv magas szintű ismerete, a szokások ápolása mellett, a német nyelvterület jelenkori kultúrájának ismerete. A magyarországi német identitás kialakításában fenntartásában és erősítésében a szülői háttér döntő fontosságú, de e folyamatban - különösen az előbbi feltételek hiánya esetében - a nevelési-oktatási intézmény is meghatározó szerepet játszik.
A legfontosabb tényező az identitástudat fejlesztésében, hogy az iskola a nemzetiségi lét megélésére folyamatosan mutasson követendő példákat, akár a tantestületben, rendezvényein, a tanórai tartalmakban, akár az intézmény volt diákjainak nemzetiségi területeken betöltött szerepének megismertetésével.

Az identitást meghatározó német nyelv magas szintű ismerete, már sok esetben nem a dialektus ismeretét feltételezi, ugyanakkor a nemzetiségi kultúra ismerete, az ehhez való kötődés jobban jelen van a fiataloknál pl. családnevében, családi legendákban, történetekben, szokásokban.
Az iskola helyi tantervének elemei hozzájárulnak a nemzetiségi német nyelv, irodalom, kultúra, hagyományok és a német nyelvterület modernkori kultúrájának megismerésére.

Az identitástudat kialakítása és erősítése függ az osztályközösség összetételétől, az osztályfőnök, nyelvtanár és a szaktanárok empátiájától, illetve tudatos előkészítő munkájától.

A német kultúra megismerésében az iskolai tanulmányok mellett szerepet játszik a német partnerkapcsolatok ápolása és a diákcserék rendszeres megszervezése. A német nyelvterülettel kialakított kapcsolatokat ugyanakkor az Európa felé való nyitás eszközének is tekintjük. Az így szerzett ismeretek, tapasztalatok lehetőséget nyújtanak az összehasonlításra, az aktív nyelvhasználatra és erősíthetik az anyaországhoz való kötődést.

2.5. Külső kapcsolataink

A nyelvismeret elmélyítését és a kulturális sokszínűség megismerését szolgálják intézményünk külső kapcsolatai, amelyek mind a pedagógusok, mind a diákok számára kínálnak lehetőségeket.
A német nyelvű **partnerkapcsolataink,** a tanulók és a pedagógusok kölcsönös látogatásai nyelvi ismereteik fejlesztését, tökéletesítését szolgálják, valamint újabb pedagógiai és szemléleti ösztönzést nyújtanak.
Az UMZ (Magyarországi Német Pedagógiai és Módszertani Központ) tantervekkel, tanmenetekkel, saját készítésű kiadványokkal, német nyelvű tankönyvekkel, oktatási segédanyagokkal, magyar- és németországi továbbképzési lehetőségekkel segíti a nemzetiségi nevelés-oktatás szakmai és módszertani feladatainak magas szintű ellátását.

A nemzetiségi iskolákban tanító pedagógusok számára a Goethe Intézet, a ZfA, az LdU, vagy egyéb nemzetiségi szervezetek által szervezett konferenciák, **továbbképzések** kínálnak lehetőséget a nemzetiségi oktatás követelményeinek megfelelő korszerű szakmódszertani tudástár kialakítására és a nemzetiségi identitástudat erősítésére.

Kapcsolatokat ápolunk az ország **többi német nyelvű nemzetiségi középiskolájával,** amelyek számos német nyelvű rendezvényen történő részvétellel valósulnak meg:

- fordító- szavaló-, matematika-, fizika- és történelemversenyek
- projektek
- nyelvi versenyek
- drámafesztiválok
- sporttalálkozók

A régió általános iskoláinak évente **nyelvi versenyt** szervezünk a német nyelv iránti elkötelezettség erősítésének céljából.

Intézményünk kiemelten figyel a **diákösztöndíj-lehetőségek, pályázatok** kihasználására. Tehetséges diákjaink pályázatait segítjük, a pályázatfigyeléstől a tanácsadáson át az ajánlások megírásáig. Tehetséges diákjaink számára az elmúlt években több lehetőség adódott német nyelvterületen történő tartózkodásra a különböző ösztöndíjaknak köszönhetően.

A német nemzetiségi származású és nemzetiségi területen tevékenykedő diákjaink számára lehetőség van tevékenységük elismeréséért járó ösztöndíjak, kitüntetések elnyerésére: Valeria Koch-díj, Nemzetiségi Tanulmányi Ösztöndíj, Pest Megyei Nemzetiségi Tanulmányi Ösztöndíj.

Intézményünk jeles eseményeiről az országos és a régiós nemzetiségi vagy helyi médiában rendszeresen beszámolók jelennek meg.

2.6 A nemzetiségi jogok megismerése és gyakorlása

A nemzetiségi nevelés-oktatás megvalósítja az iskolai nevelés-oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.

A nemzetiségi nevelés-oktatást folytató intézményekben fontos, hogy a tanuló számára nyilvánvalóvá váljon a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a reális nemzetkép és nemzetiségkép.
A nemzetiségi joggyakorlás megismertetése a tanulók életkori sajátosságainak megfelelően, a német nemzetiségi népismeret órákon elméleti bevezetéssel kezdődik. Hangsúlyt fektetünk a nemzetiségi törvények, a hatályos nemzetiségi törvény és az európai nemzetiségek helyzetének megismerésére. Az így megszerzett ismereteket diákjaink a gyakorlatban hasznosíthatják (pl. nagykorúként települési (nemzetiségi) önkormányzat tagjaként, nemzetiségi választóként, egyesületi aktivitással, a nemzetiségi választásokon vállalt sokrétű feladatokkal stb.). A nemzetiségi jogok mellett a diákok a történelem és a közösségi nevelés/osztályfőnöki órákon megismerkednek az egyetemes emberi és állampolgári jogokkal, az önérvényesítés lehetőségeivel az Európai Unió keretein belül.

2.7. Előítéletek és a kirekesztés megjelenési formáinak kezelése

Nemzetiségi intézményként alapvető érdekünk, hogy tanulóink felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék a jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és nemzetiségi jogok megsértésének jelenségét, és a jelenség elleni fellépés jogi, illetve egyéb eszközeit.

Az előítéletek és kirekesztés kérdéskörével tanórákon - történelem, nemzetiségi német népismeret, nemzetiségi német irodalom, közösségi nevelés/osztályfőnöki -, és/vagy tanórán kívül - Holokauszt-megemlékezés, a kommunista diktatúra áldozatai-megemlékezés, magyarországi németek elűzetésének emléknapja, német egység napja - is foglalkozunk.

2.8. Felkészítés az érettségi vizsgára és továbbtanulásra

A nemzetiségi nevelés-oktatás fejlesztési feladatai a Nemzeti alaptanterv tanulási területeit és fő témaköreit veszik alapul, egészítik ki, biztosítva ezáltal, hogy a nemzetiségi nevelés-oktatásban részt vevő tanulók a más iskolákba járó tanulókkal azonos esélyek mellett készülhessenek fel az érettségi vizsgára, illetve a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére. E mellett a nemzetiségi nevelés-oktatás felkészít a nemzetiség anyanyelvi és irodalmi és népismereti (történelmi, földrajzi, kulturális) tananyagból is az érettségi vizsgára.

Tanulóinkat a törvényi előírásoknak megfelelően készítjük fel a kétszintű érettségi vizsgára.
Az emelt szintű **érettségi vizsgára** német nemzetiségi nyelv és irodalomból minden, arra jelentkezni kívánó diákunkat a 11-12. évfolyamon a heti órakeretben felkészítjük. DSD-iskolaként a németórák, illetve amennyiben a tantárgyfelosztás lehetővé teszi, kötelező szakköri foglalkozások keretében történik a DSD II. nyelvvizsgára való felkészítés. A DSD II. nyelvvizsga célszintje a Közös Európai Referenciakeret B2 és C1 kompetenciaszintje. A vizsga célja a kompetens nyelvhasználat mérése. A DSD II. vizsgával elért nyelvi szint bizonyítja azt a német nyelvtudást, amely a német egyetemeken történő tanulás alapvető feltétele. Így nemcsak a német nyelv magas fokú ismeretét várja el a vizsgázótól, hanem az érvelési kultúra és az önálló véleményalkotás meglétét is.

Tanulóink nyelvi fejlődését folyamatos **mérésekkel** ellenőrizzük, amelyek fontos jelzésekként szolgálnak diáknak, tanárnak és szülőnek egyaránt.

A német nyelv és irodalom tantárgy évfolyam szintű mérései a következők:

- 8. évfolyam vége: DSD-I. nyelvvizsga megszerzésének lehetősége
- A nemzetiségi nyelvi előkészítő célja, hogy a tanév végére a diákok legalább a középszintű nyelvi érettségi B1 szintjét, de akár a B2 szintet is képesek legyenek elérni.
- 9. évfolyam vége: évfolyamvizsga írásbeli feladatlap, amely három kompetenciaterületet mér (nyelvi kompetencia / nyelvtan, olvasásértés, grafikonelemzés); szóbeli: szövegvisszaadás és beszélgetés egy olvasott szöveg alapján
- 10. évfolyam vége: írásbeli mérés három nyelvi készségből (nyelvi kompetencia, olvasásértés, írásbeli kommunikáció) és szóbeli kommunikáció (Cluster-témák)
- 11. évfolyam vége: kisérettségi szóbeli vizsga; DSD-II. írásbeli próbavizsga (olvasásértés, hallás utáni szövegértés, írásbeli kommunikáció - szövegalkotás)
- 12. évfolyam: DSD-II. nyelvvizsga megszerzésének lehetősége, nemzetiségi német nyelv és irodalom emelt vagy középszintű érettségi vizsga, rendeletben szabályozott nyelvvizsga-szerzési lehetőséggel.

A **DSD-I., DSD-II. nyelvvizsgákra** minden tanulónkat felkészítjük. A német munkaközösség a tanév elején a diákokkal megismertetett követelményrendszer alapján segíti a vizsgára történő jelentkezés eldöntését.

A tanulók önállóan jelentkezhetnek más nyelvvizsga központok által szervezett nyelvvizsgákra is.

2. Das Nationalitätenprogramm

Pilisvörösvár/Werischwar liegt im Nordwesten des Komitats Pest. In der Region befinden sich zahlreiche ungarndeutsche Ortschaften mit lebendigen Traditionen. Aus zahlreichen Äußerungen und Ermessungen geht hervor, dass es in diesem Raum ein großes Interesse für Grundschulen und Mittelschulausbildung gibt, wo die deutsche Sprache auf einem hohen Niveau unterrichtet wird.

Der Volkszählung aus dem Jahr 2011 zufolge erklärten sich in Werischwar von der Gesamtbevölkerung (13 401 Personen) 3 804 als Deutsche. Wir können es also mit Recht behaupten, dass Werischwar eine der größten ungarndeutschen Siedlungen in Ungarn ist und damit ist der Nationalitätenunterricht in der Region und besonders in Werischwar absolut berechtigt.

Unsere Schule, deren Schulträger die Landesselbstverwaltung der Ungarndeutschen (LdU) ist, wurde zu einer Bildungsinstitution mit landesweiter Einschulung, obwohl ein bedeutender Teil unserer SchülerInnen aus einer engeren Region, nämlich aus zwei Komitaten (Komorn-Gran und Pest) und Budapest stammt. Unseren Ermessungen nach sind unsere SchülerInnen vor allem durch die Möglichkeit motiviert, sich die deutsche Sprache auf einem hohen Niveau anzueignen, und sie bringen von zu Hause aus wenig ungarndeutsche Identität mit. So verfügt die Mehrheit unserer SchülerInnen nicht über Deutschkenntnisse auf muttersprachlichem Niveau, was eine der Vorbedingungen für einen erfolgreichen Nationalitätenunterricht bildet.

Die Aufnahmeprüfungen zeigen, dass die SchülerInnen über sehr verschiedene fremdsprachliche Kompetenzen verfügen und unterschiedliche Allgemeinbildung haben. Die wichtigste Aufgabe unseres Nationalitätenunterrichts besteht also darin, für die Jugendlichen, die größtenteils

Ungarisch als Muttersprache haben, die Aneignung der deutschen Nationalitätensprache auf einem hohen Niveau zu sichern und ihre Nationalitätenidentität zu stärken.

Die Nationalitätenschulausbildung bedeutet eine zusätzliche Belastung sowohl für die Lehrkräfte als auch für die SchülerInnen. Wir sind bemüht – bei der Berücksichtigung der Zahl der DFU- Pädagogen −, so viele Fächer wie nur möglich, in deutscher Sprache zu unterrichten. Die Zukunft des deutschsprachigen Fachunterrichts liegt in großem Maße in der Zahl der fachkompetenten deutschsprachigen Lehrkräfte.

2.1. Der Erwerb der Nationalitätensprache

Bei dem Nationalitätenunterricht und -erziehung bekommt die Vermittlung der Muttersprache (Sprache der Nationalität), der Literaturunterricht sowie die Vermittlung der Kultur eine bedeutende Rolle. Die Beherrschung der Sprache trägt zur Stärkung des Identitätsbewusstseins bei und ermöglicht es, die deutsche Literatur in der Originalsprache kennenzulernen. Die Sprache ist eine gemeinschaftsbildende Kraft.

Bei der Vermittlung der Nationalitätensprache ist man bestrebt, praktische sprachliche Fähigkeiten zu entwickeln, die schriftliche und mündliche Kommunikation zu fördern. Eine zentrale Aufgabe der literarischen Erziehung besteht darin, den Schülern die deutschsprachige Literatur zu vermitteln, sie zum Leser zu erziehen.
Der Sprach- und Literaturunterricht passen sich den Formen des Nationalitätenunterrichts an.

Laut den Richtlinien des Nationalitätenunterrichts können alle Fächer - bis auf die ungarische Literatur und Grammatik sowie die Fremdsprachen- in der Nationalitätensprache unterrichtet werden. Der Anteil der Nationalitätensprache und der Fächer, die in der Nationalitätensprache unterrichtet werden, kann in den einzelnen Jahrgängen unterschiedlich sein.

In der sechsklassigen Unterrichtsform lernen die Anfänger die deutsche Nationalitätensprache in einer höheren Stundenzahl, bzw. die folgenden Fächer auf Deutsch: ungarndeutsche Volkskunde, Drama und Sport.
In der achten Klasse wird bei den Anfängergruppen die Anzahl der deutsch unterrichteten Schulfächer durch Geographie und Geschichte erweitert.
In der sechsklassigen Unterrichtsform werden bei den fortgeschrittenen Schülergruppen ab der 7. Klasse von den, im Stundenplan festgelegten Fächern – abhängig von der Zahl der vorhandenen Fachlehrkräfte – Geographie, Geschichte, ungarndeutsche Volkskunde, Drama, Mathematik, Staatsbürgerkunde, Ethik und Religion, Nationalitätentanz Volkstanz in deutscher Sprache vermittelt.
Bei den deutschsprachigen Schulfächern, folgen wir dem Prinzip der stufenweisen Förderung.

Bei der vierklassigen zweisprachigen Unterrichtsform werden ab der 9. Klasse- abhängig von der Zahl der vorhandenen Fachlehrkräfte und der Stundenpläne- folgende Fächer auf Deutsch unterrichtet: Geschichte, Staatsbürgerkunde, Geographie, Mathematik, ungarndeutsche Volkskunde, Drama und Theater, visuelle Kultur, Medien, Nationalitätentanz, Ethik und Religionslehre, und ab dem 11. Jahrgang ein Teil der wählbaren Leistungskurse.

Das Ziel des sprachlichen Vorbereitungsjahres besteht darin, die SchülerInnen auf den zweisprachigen Unterricht vorzubereiten. In der sprachlichen Vorbereitungsklasse wird 70 % der Gesamtstundenzahl für das Erlernen der deutschen Nationalitätensprache verwendet.

Das Ziel des sprachlichen Vorbereitungsjahres besteht darin, dass die SchülerInnen bis Schuljahresende mindestens Stufe B1 der Abiturprüfung auf mittlerem Niveau oder sogar Stufe B2 erreichen. Das Erreichen dieser Stufe stellt eine grundlegende Bedingung für die Aneignung der Fächer in dem zweisprachigen Unterricht dar.
Dem Vorbereitungsjahrgang folgt der vierjährige zweisprachige Gymnasialunterricht.

In unserer Schule betrachten wir die Zweisprachigkeit als ein natürliches Phänomen und unterstützen dies auch in und außerhalb der Unterrichtsstunden, sowohl unter den Lehrkräften als auch unter den SchülerInnen wie auch bei den schulischen Veranstaltungen. Dieses Bestreben zu berücksichtigen erwarten wir von allen, unabhängig davon, ob sie aus Nationalitätenfamilien stammen oder nicht, ob sie der deutschen Sprache bereits mächtig sind oder nicht.

Zu einer besseren Aneignung der deutschen Sprache kann noch die Anstellung des von einem deutschsprachigen Gebiet kommenden Gastlehrers beitragen. Dies wird unter Berücksichtigung der Richtlinien der jeweiligen deutschen Bildungspolitik realisiert.

Die Kenntnis der deutschen Nationalitätensprache und deren Gebrauch macht das schulische Leben bunter. So sind unsere Schulfeste und Veranstaltungen ein- bzw. zweisprachig.

2.2. Kennenlernen, Weitergabe der Geschichte, des geistigen und materiellen Erbes der Nationalität, Traditionspflege

Der Prozess des Erlernens der Nationalitätensprache ist unvorstellbar ohne die Vermittlung der Nationalitätenkultur, die in jedem Jahrgang verwirklicht wird.

Die ungarndeutsche Literatur hat im Literaturunterricht eine zentrale Stelle. Das deutsche Volkslied, die deutsche Volksmusik kommt in den Fächern Volkstanz, ungarndeutsche Volkskunde, Drama und Theater zum Vorschein. Das ungarndeutsche Volkstanzgut lernen die Jugendlichen in den Tanzstunden kennen. In dem selbständigen Fach Volkskunde lernen die SchülerInnen über

- die Sprache der Nationalität, ihre sachliche und geistige Kultur,
- die Rolle der Nationalität bei den historischen und kulturellen Ereignissen
- sowie Nationalitätenrechte.

Das Kennenlernen der Geschichte, Kultur und der hervorragenden Vertreter der Nationalität bildet darüber hinaus auch einen Teil von anderen Unterrichtsfächern, z.B. Geschichte und Geographie. In unserer Schule wird auf das Kennenlernen und auf die Pflege der ungarndeutschen Traditionen nicht nur im Unterricht, sondern auch bei den außerschulischen Tätigkeiten ein großer Wert gelegt: Schülerlager, Projekte, Nationalitätenchor und Ausflüge.

Die örtliche Kultur der deutschen Nationalität in Werischwar, die Programme des Hauses der Künste und der Deutschen Selbstverwaltung sowie die Nähe von Budapest bieten eine ausgezeichnete Möglichkeit, die Sprache und die Kultur (Nationalitätentanz, Blasmusik, Bälle, schwäbische und deutsche Theateraufführungen, Filmvorführungen, Autorenabende usw.) zu erleben.
Die örtlichen Gegebenheiten wie u.a. der Lahmkruam-Park, das Heimatmuseum, Denkmäler der traditionellen Bauweise, die regionalen Publikationen über die lokale Kultur finden Einzug in den Unterrichtsalltag.

Wir sind bestrebt, in unsere eigenen Veranstaltungen Nationalitäteninhalte zu integrieren (Nationalitätentag, Schwabenball). Wir nehmen am Nationalitätenleben der Stadt und der Umgebung (u.a. Weinlesefest, Nationalitätennachmittag, Faschingsbegraben, Maibaumstellen) teil.

2.3. Allgemeine deutsche Kultur

Die Wurzeln der lebendigen Traditionen führen in unserer Region nach Deutschland, und die Bewahrung von Sprache und Kultur ist eng verflochten mit der Bindung zum deutschen Sprachgebiet. Im Jahre 2005 nahm unsere Schule den Namen des deutschen Dichters, Dramatikers, Historikers und Denkers Friedrich Schiller an. Zu Ehren des Namensgebers veranstalten wir jedes Jahr den Schiller-Tag. An diesem Tag können die Schüler die europäische Kultur, die Jubiläumsereignisse und die heute noch lebendigen Traditionen der örtlichen deutschen Nationalitätengemeinschaft im Rahmen eines thematischen Projekttages kennenlernen.

Im Jahre 2000 wurde die deutschsprachige Theatergruppe PaThalia ins Leben gerufen, deren Mitglieder viel Spaß am Theater haben und mit ihrem Gastspiel im In- und Ausland zum guten Ruhm unseres Gymnasiums beitragen.
Unsere Institution gibt auch professionellen oder Amateurtheatergruppen Möglichkeit für einen Auftritt (z.B. Deutsche Bühne Ungarn, oder Gastschauspieler aus dem In- und Ausland, Organisierung von Theaterfestivals). Das Ziel mit den kulturellen Programmen besteht darin, über die Erziehung des Publikums hinaus, Vorteile des sprachlich-kulturellen Reichtums zu zeigen.

2.4. Herausbildung und Stärkung des Identitätsbewusstseins

Das Ziel der Nationalitätenerziehung und -bildung besteht darin, das Zugehörigkeitsgefühl zu einer Nationalitätengemeinschaft zu stärken. Die Elemente der Nationalitätenzugehörigkeit sind neben den stabilen Deutschkenntnissen und der Traditionspflege auch das Kennenlernen der gegenwärtigen Kultur des deutschen Sprachgebiets. Bei der Herausbildung und Stärkung des ungarndeutschen Identitätsbewusstseins ist der familiäre Hintergrund bestimmend, aber – daneben spielt auch die Bildungsinstitution eine prägende Rolle.

Der wichtigste Faktor bei der Stärkung des Identitätsbewusstseins ist, dass die Schule ständig Vorbilder für das Erleben des Nationalitätendaseins vor die Schüler stellt, seien es die Lehrkörperschaft, die Veranstaltungen, die Unterrichtsinhalte, oder die Rolle der ehemaligen Schüler im Nationalitätenleben.

Die identitätsbestimmenden stabilen Deutschkenntnisse setzen in vielen Fällen nicht mehr die Beherrschung des Dialektes voraus. Andererseits sind die Kenntnisse der Nationalitätenkultur stärker bei den Jugendlichen anwesend, u.a. in Familiennamen, Familienlegenden, Geschichten und Bräuchen. Die Elemente der örtlichen Lehrpläne tragen zum Kennenlernen der deutschen Nationalitätensprache, Literatur, Kultur, Sitten und Bräuche sowie der modernen Kultur des deutschen Sprachgebietes bei.

Die Herausbildung und Stärkung des Identitätsbewusstseins hängt von der Zusammensetzung der Klassengemeinschaft, von der Empathie und der bewussten Vorbereitungsarbeit des Pädagogen ab.

Beim Kennenlernen der deutschen Kultur spielt neben den schulischen Traditionen auch die Pflege der deutschen Partnerschaftskontakte und der Schüleraustausch eine Rolle. Wir betrachten die Kontakte zum deutschen Sprachgebiet auch als ein Mittel der Öffnung Richtung Europa. Die so erworbenen Kenntnisse, Erfahrungen bieten eine Möglichkeit zum Vergleich, zum aktiven Sprachgebrauch und können auch die Bindung zum Mutterland stärken.

2.5. Unsere Beziehungen

Die Beziehungen unserer Institution dienen der Vertiefung der Sprachkenntnisse und dem Kennenlernen der kulturellen Vielfalt, welche sowohl für die Jugendlichen als auch für die Pädagogen Möglichkeiten bieten.

Unsere deutschsprachigen Partnerschaftskontakte und die gegenseitigen Besuche der SchülerInnen und Pädagogen geben einen neuen Ansporn für die Entwicklung der Sprachkompetenzen, aber sie gelten zugleich auch als pädagogisch-methodische Motivation.

Das Ungarndeutsche Pädagogische und Methodische Zentrum (UMZ) unterstützt die didaktische und methodische Arbeit der Nationalitätenschulen mit Lehrplänen, eigenen Ausgaben, Hilfsmaterialien, deutschsprachigen Büchern, sowie Fortbildungen im In- und Ausland.

Für die Pädagogen der Nationalitätenschulen bieten das Goethe Institut, die ZfA, die LdU und sonstige Nationalitätenorganisationen Konferenzen, Fortbildungen an, die Möglichkeit geben, sich ein modernes fachliches Methodeninventar anzueignen, welches den Anforderungen des Nationalitätenunterrichts entspricht, und das Nationalitätenbewusstsein stärkt.

Wir halten den Kontakt zu den anderen deutschsprachigen Nationalitätenschulen des Landes, welcher durch zahlreiche gemeinsamen Aktivitäten realisiert wird:
- Übersetzungs-, Rezitationswettbewerbe, Mathe-, Physik- und Geschichtewettbewerbe,
- Projekte,
- Sprachwettbewerbe wie Lesefuchs, Jugend debattiert, Abgedreht und
- Dramafestivals.

Wir veranstalten für die Grundschulen der Region jährlich einen Sprachwettbewerb (Schiller-Wettbewerb), um bei den Schülern das Interesse für die deutsche Sprache zu vertiefen.

Unsere Institution beachtet die Stipendienmöglichkeiten und die Bewerbungsmöglichkeiten. Wir unterstützen die begabten Jugendlichen bei den Bewerbungen, angefangen von der Bewerbungsausschreibung über die Beratung bis hin zum Verfassen der Empfehlungen. Für unsere begabten SchülerInnen war es in den letzten Jahren mehrfach möglich, dank den verschiedenen Auslandsstipendien eine gewisse Zeit im deutschen Sprachgebiet zu verbringen.

Für unsere SchülerInnen ungarndeutscher Herkunft, die sich auf Nationalitätengebiet betätigten, ist es möglich, verschiedene Stipendien für ihre Aktivität zu erhalten, wie z.B. der Valeria-Koch-Preis, das Nationalitätenstipendium von Ungarn und das Nationalitätenstipendium des Komitates Pest.

Über herausragende schulische Ereignisse wird regelmäßig in den landesweiten, regionalen oder örtlichen Nationalitätenmedien berichtet.

2.6. Kennenlernen und Ausübung der Nationalitätenrechte

Die Nationalitätenerziehung und -bildung verwirklicht die allgemeinen Ziele der schulischen Bildung und Erziehung, und sichert darüber hinaus das Kennenlernen und Ausübung der Nationalitätenrechte.

In den Nationalitäteneinrichtungen ist es wichtig, dass die Vorteile der sprachlich-kulturellen Vielfalt offensichtlich werden und dabei ein reales Nation- und Nationalitätenbild bei den Jugendlichen entsteht.

Das Kennenlernen der Nationalitätenrechte beginnt mit altersgerechter theoretischer Einführung in den Volkskundestunden. Wir legen Wert auf das Kennenlernen der früheren Nationalitätengesetze, das gültige Nationalitätengesetz sowie die Lage der Nationalitäten in Europa. Die so erworbenen Kenntnisse können unsere SchülerInnen als Erwachsene in die Praxis umsetzen, so u.a. als Mitglieder der örtlichen Nationalitätenselbstverwaltungen, in den Vereinen und bei den Nationalitätenwahlen. Parallel zu den Nationalitätenrechten lernen unsere Jugendlichen die allgemeinen Menschen- und Bürgerrechte sowie ihre Chancen in der EU in den Geschichte- und Klassenleiterstunden kennen.

2.7. Umgang mit Vorurteilen und Ausgrenzung

Als eine Nationalitäteninstitution halten wir für unser grundlegendes Interesse, dass unsere SchülerInnen die Erscheinungsformen von Vorurteilen und Ausgrenzung erkennen und den Hintergrund dieses Phänomens sowie die Gefahren, die Verletzung der Menschen-, Bürger- und Nationalitätenrechte wahrnehmen sowie die rechtlichen Mittel dagegen kennenlernen.

Mit dem Thema beschäftigen wir uns nicht nur in den Unterrichtsstunden wie Geschichte, ungarndeutsche Volkskunde, ungarndeutsche Literatur, Gemeinschaftserziehung, sondern auch bei den Gedenktagen des Holocaust, der Opfer der kommunistischen Diktatur, der Verschleppung und Vertreibung der Ungarndeutschen, sowie am Tag der Deutschen Einheit.

2.8. Vorbereitung auf die Abiturprüfung und das Studium

Der nationale Grundlehrplan bildet die Grundlage auch für die Nationalitätenerziehung und ergänzen diese. Dadurch wird den Jugendlichen in der Nationalitätenbildung Chancengleichheit bei der Abiturprüfung und beim Studium ermöglicht. Darüber hinaus bereitet der Nationalitätenunterricht die Jugendlichen auf eine Abiturprüfung in der Nationalitätensprache, ungarndeutsche Literatur sowie in Volkskunde (zu Themen wie Geschichte, Geographie, Kultur) vor.

Unsere SchülerInnen bereiten wir den gesetzlichen Vorschriften entsprechend auf die zweistufige Abiturprüfung vor. Auf die Abiturprüfung im Fach Deutsche Sprache und Literatur in Oberstufe werden die SchülerInnen im 11-12. Jahrgang in den Unterrichtsstunden vorbereitet.

Als DSD-Schule wird auf die DSD II -Sprachprüfung – in Betracht der Stundenverteilung -, in Nachmittagsstunden vorbereitet. Als Ziel bei der DSD-Sprachprüfung wird das Kompetenzniveau des Gemeinsamen Europäischen Referenzrahmens B2 und C1 betrachtet. Ziel der Prüfung ist es, das Kompetenzniveau des Sprachgebrauchs zu messen. Die erfolgreiche DSD II - Sprachprüfung ist eine grundlegende Voraussetzung für ein Studium in Deutschland. Dabei werden von dem Bewerber nicht nur hohe Deutschkenntnisse, sondern auch Argumentationsfähigkeit und eigenständige Meinungsbildung erwartet.

Die sprachliche Entwicklung unserer Jugendlichen kontrollieren wir mit kontinuierlichen Messungen, die eine wichtige Information sowohl für Schüler als auch für die Eltern geben.

Die Messungen im Fach Deutsche Sprache und Literatur sind die folgenden:

- Am Ende des 8. Jahrgangs besteht die Möglichkeit, die DSD I.-Prüfung abzulegen
- Ziel des Vorbereitungsjahrgangs ist es, die SchülerInnen bis zum Schuljahresende auf das B1 bzw. B2 Sprachniveau vorzubereiten
- Am Ende des 9. Jahrganges testet die Jahrgangsarbeit 3 Kompetenzbereiche (sprachliche Kompetenz mit Grammatik, Leseverstehen, Analyse von Grafiken); mündliche Textwiedergabe und Diskussion aufgrund eines Lesetextes
- Am Ende des 10. Jahrganges gibt es eine schriftliche Messung in drei Kompetenzen (sprachliche Kompetenz, Leseverstehen, schriftliche Kommunikation) und mündliche Kommunikation (Cluster - Themen)
- Am Ende des 11. Jahrganges wird die mündliche Kleinabiturprüfung und die schriftliche Pilotprüfung in DSD-II. (Leseverstehen, Hörverstehen, schriftliche Kommunikation – Textproduktion) durchgeführt.
- Im 12. Jahrgang besteht die Möglichkeit, die DSD-II. Prüfung und die Abiturprüfung auf Mittel-oder Oberstufe abzulegen. Der Abiturprüfung wird – laut Regierungsverordnung – eine Sprachprüfung gleichgesetzt.

Wir bereiten alle unsere SchülerInnen auf die Prüfungen DSD-I, DSD-II. vor. Die deutsche Fachschaft gibt die Anforderungen bekannt und danach leistet sie Hilfe bei der Prüfungsanmeldung.
Die SchülerInnen können auch weitere Sprachprüfungen in selbstgewählten Sprachzentren ablegen.

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Intézményünkben fontos alapelv a harmonikus személyiségfejlesztés szempontjából is eredményes tevékenységrendszer kiépítése, a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges feltételek megteremtése. Támogatnunk kell a diákokat abban, hogy kibontakoztassák személyiségük adottságait. A cél az, hogy a nevelés folyamatként működjön, amelynek során egyértelmű elvárások és feladatok állításával személyiségük teljes kibontakozását segítjük.
A következő személyiségjegyek fejlesztését szeretnénk kiemelni:

- önismeret
- mások megbecsülése
- alkalmazkodóképesség
- felelősségérzet
- kudarctűrés
- konstruktivitás
- kreativitás, fantázia
- empátia
- beszédkészség
- nyitottság

Az iskolában a személyiségfejlesztés fontos színterei a tanórai, valamint a tanórán kívüli programok, amelyek során a gondolkodási és a megismerési képesség fejlesztése mellett, helyet kap a személyes értékek tudatosítása, a tanulást segítő érzelmi és motivációs tényezők megerősítése.

Fontos feladat a problémamegoldó gondolkodás, a rendszerező képesség, a kritikai gondolkodás fejlesztése. A megismerési képességet az információszerzés és feldolgozás, a kommunikációs és szövegalkotási képesség fejlesztése segíti elő. Célunk, hogy megerősítsük és kialakítsuk az ismeretszerzés iránti belső motivációt, fejlesszük az együttműködési, döntési és életvezetési képességeket,

A feladat megvalósítása megfelelő tanár-diák viszony esetén lehetséges: az egymás nézeteit és személyiségét tiszteletben tartó viszonyban. Ehhez mindkét a tanulási folyamatban résztvevő félnek hozzá kell járulnia. A pedagógus teheti ezt hivatásához méltó magatartással, a diák pedig a mások elfogadására törekvő magatartásával.

Célunk a saját stabil értékrendszer az önálló világnézet kialakítása, a logikus véleménynyilvánítás, valamint a magasabb rendű kognitív követelmények alkalmazásának képessége: az analízis, a szintézis, az értékelés.

Ennek érdekében a pedagógusnak változatos módszereket kell alkalmaznia. Törekedni kell a jól strukturált frontális órák megtartása mellett a tanulók aktív együttműködését igénylő differenciált foglalkozások alkalmazására (pl. kooperatív vagy csoportmunka, tanulói kiselőadások, projektek).
Célunk, hogy a diák törekedjen elképzelései megvalósítására, keresse a neki legmegfelelőbb utat a továbblépésre, ne a felnőttre bízza a kizárólagos döntést jövőjét illetően. Fontos, hogy ismerje korának problémáit, történéseit, összefüggéseit, tudjon azokról vitatkozni, állást foglalni, vállalja fel hovatartozását és tolerálja másokét, törekedjen személyisége fejlesztésére, tudatosan készüljön fel az élethosszig tartó tanulás kihívásaira.

Nevelő-oktató munkánkban a szabadidős programok szervezésekor fontosnak tartjuk a diákok önállóságra nevelését. Segítenünk kell őket abban, hogy mindennapjaikat, közösségi életüket maguk szervezzék. Meg kell tanítanunk őket életmódjuk, életritmusuk helyes kialakítására, programjaik okos szervezésére, idejük ésszerű beosztására.

4. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

4.1. Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot javítására és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer-biztonság megvalósítása.

Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola minden rendelkezésre álló módszerrel segíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
Együttműködést alakít ki a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi és bűnmegelőzési szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.

Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatást biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel, valamint támogatja az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokat.
Az iskola kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

A lelki egészség megőrzése, erősítése, az önismeret fejlesztés érdekében az iskola iskolapszichológust alkalmaz, aki a személyes tanácsadás mellett együttműködik az osztályfőnökökkel az osztályközösség megerősítésében, a tanulási nehézségekre adott megoldáskeresésben, az elfogadó tanulási környezet kialakításában.

4.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

A mindennapokban az élet számtalan színterén jelen lehetnek olyan veszélyforrások, amelyek az egészséget károsíthatják. Az iskola feladata ezért ezek elkerülése vagy megelőzése. Az **elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása** tanírási órákon belül (közösségi nevelés/osztályfőnöki, biológia-, fizika-, kémia-, és testnevelésóra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. Ezt a feladatot szakemberek látják el: iskolaorvos, ifjúsági védőnő, mentőszolgálat.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja, hogy a tanuló

- megismerje a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészüljön a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére legyen tisztában az elsősegélynyújtás fogalmával;
- ismerje fel a vészhelyzeteket;
- képes legyen a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterének felismerésére, várható következményeire;
- jártas legyen a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módok kivitelezésére;
- tájékozott legyen mentőszolgálat felépítésével és működésével kapcsolatban; mikor és hogyan kell mentőt hívni.

5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztésen azt a folyamatot értjük, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.
A közösség olyan együttműködésre szerveződött emberi csoport, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók. A jól működő közösség a legegyetemesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amely messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait.

Célunk hogy a közösség segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeik maximumára jussanak el.

A pedagógus feladata, hogy a tanórákon kiemelt figyelmet fordítson arra, a tanulók elismerjék egymás munkáját, segítsék a gyengébb tanulókat. A csoport és kooperatív foglalkozások jó lehetőséget teremtenek a közösségfejlesztésre.

Az osztályfőnököknek jelentős szerepük van az új **osztályközösségek kialakításában**. Közös programokkal, közösségi játékokkal elősegítik, hogy a diákok minél jobban megismerjék egymást. Fontos szempontnak tartjuk, hogy az osztályban a jól tanuló, példamutató diákok legyenek népszerű vezető egyéniségek. A negatív hatást kifejtő tanulók tevékenységét az adott helyzetnek megfelelő nevelési és pedagógiai módszerekkel vagy szakember bevonásával lehet pozitív irányba terelni.

Újonnan felvett tanulóink részére augusztus végén önköltséges **gólyatábort** szervezünk, melynek a német nyelvi órák mellett közösségkialakító hatása is van.

Kiemelt cél a nemzetiségi önazonosság megőrzése, ápolása, erősítése, a nemzetiségi és intézményi hagyományok megismertetése közösségi szinten is.
Az iskolai közösség fejlesztését is szolgálják hagyományos nagy **rendezvényeink**, mint pl. a Schiller-bál, a karácsonyi ünnepség, a nemzeti ünnepekhez kapcsolódó megemlékezések, a Schiller-nap, a Sulimpia, a DÖK-nap, német nemzetiségi települések hagyományainak megismerése. A programok megvalósításáért együtt dolgozik tanár, diák, szülő és az intézményben dolgozó technikai munkatársak.

Iskolánkban **diákönkormányzat** működik, amely összefogja a diákok közösségét. A DÖK lehetőséget teremt a demokráciával együtt járó felelősség tanulására, kreativitásuk kibontakoztatására és szervezőkészségük alkalmazására, hiszen a tanév során több programot szerveznek, pl. gólyabál, Mikulás-nap, DÖK-nap. A diákok gyakorolják a demokratikus választások mechanizmusát, eljárásait, módjait: a tanulóközösségek (osztály) 2-2 küldöttet választanak az iskola diákönkormányzatának vezetőségébe. Ez a vezetőség tárgyal az egyéb közösségekkel: nevelőtestület, SZMK ill. iskolavezetőség. Így minden tanuló megéli, hogy ő maga is választható, gyakorolhat tisztségviselői szerepet, élhet a demokratikus jogaival.

Minden tanuló felelősséggel tartozik tetteiért az iskolai közösséggel szemben. Erősíti a közösséget és a közösséghez való tartozást, hogy a tanuló a házirendet betartja, társait és az iskola felszereléseit óvja, védi.

Iskolánkban a közösségi élet fontos színtere a **könyvtár**. Több ezer német és magyar nyelvű kötettel, folyóiratokkal, internet-hozzáférési lehetőség rendelkezünk, biztosítva ezzel a kétnyelvű nemzetiségi oktatás feltételeit.

6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki feladatok

A nevelőtestület valamennyi tagja a Pedagógiai programban meghatározott nevelési elvek alapján vállal részt az iskolai közösség munkájában. Alkotó módon együttműködik a nevelő-oktató munka fejlesztésében, a módszerek korszerűsítésében.
Különös gondot fordít - szaktárgyától függetlenül - a tanulók **nemzetiségi identitástudatának** fejlesztésére.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- felvételi, érettségi, lebonyolítása,
- tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó-, évközi, különbözeti, pótló és javítóvizsga) lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon a főigazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével egyeztetve – a főigazgató bízza meg minden tanév júniusában. A kiválasztásban szerepet játszik a jelölt pedagógiai alkalmassága és a tantárgyfelosztás lehetőségei.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során tekintettel van a személyiségfejlesztésre,
- együttműködik az osztály DÖK-képviselőivel, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját,
- kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével,
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart,

- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok, törzskönyvek megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása,
- segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát,
- kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével,
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását,
- lehetőségeihez mérten órát látogat az osztályban.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

7.1. Bevezetés

Az intézményünkben ellátott kiemelt figyelmet igénylő tanulók körébe tartoznak azok a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanulók, akik az országos vagy megyei ill. járási szakértői bizottságok szakértői véleménye alapján:

- az autizmus spektrum zavar, illetve a pszichés fejlődési zavarral küzdők közül diszlexia, diszortográfia, diszkalkúlia, diszgráfia, diszpraxia, hiperaktivitás, figyelemzavar, szocio-adaptív folyamatok zavara miatt integráltan oktatható sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek, tanulók,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermekek, tanulók,
- kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátásának az intézmény alapfeladatai közé emelését az tette szükségessé, hogy az elmúlt évek tapasztalatai alapján állandósult az SNI (évi 1-3 fő) és BTMN (évi 20-30 fő) tanulók jelenléte intézményünkben.

Az integráltan oktatott SNI tanulók jellemzői

7.2.1. SNI meghatározása

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

7.2.2. Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók

Az egyéb pszichés fejlődési zavar a Köznevelési törvény által használt gyűjtőfogalom, a sajátos nevelési igényre (SNI) való jogosultság egyik kategóriája. Ebbe a kategóriába tartoznak a súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő tanulók, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képessé-

gek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

7.2.2.1. Tanulási zavarok

A (specifikus) **tanulási zavar** egy olyan multifaktoriális meghatározottságú ún. idegrendszeri fejlődési zavar (pl. diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, vagy ezek halmozódása), mely az átlagos vagy akár átlag feletti értelmi képességek és a szükségletekhez illeszkedő, megfelelő oktatási feltételek ellenére okoz komoly nehézségeket a tanulásban, a sikeres iskolai előmenetelben.

- Az **olvasási zavar** (diszlexia) neurobiológiai eredetű specifikus tanulási zavar, az olvasás, írás elsajátításának nehézségét jelenti, gyenge szófelismerés, pontatlan és lassú olvasás jellemzi, mely legtöbbször helyesírási zavarokkal együtt jelentkezik.
- A **helyesírási zavar** (diszortográfia) önmagában előfordul ugyan, de ritkán.
- Az **íráskivitelezés** (íráskép) **zavara** (diszgráfia) gyakran olvasási zavar nélkül jelenik meg. Másodlagos következményként szövegértési nehézségek jelentkezhetnek, valamint a kevesebb olvasási tapasztalat hátráltathatja a szókincs és a háttértudás fejlődését.
- A **számolási zavar** (diszkalkulia) esetén az intellektuális teljesítményhez, életkorhoz (osztályfokhoz) viszonyítva jelentős elmaradás mutatkozik a számköri ismeretek, számérzék, szám- és műveleti fogalmak kialakulásában, az alapvető műveletek végzésében és a bázisfunkciók (téri-vizuális rendszer, központi végrehajtó rendszer, munkamemória, beszéd és nyelv, gondolkodási funkciók) működésében. Következményesen nehezített lehet a magasabb szintű matematikai fogalmak elsajátítása, a matematikai ismeretszerzés és -alkalmazás folyamata, a mindennapi élethelyzetek problémamegoldása.

7.2.2.2. A diszpraxia

Az akaratlagos mozgás vagy összetett cselekvés végrehajtásának zavara, amely nem magyarázható a mozgásképesség károsodásával és az izomerő csökkenésével. Oka, hogy az agyból elinduló, mozgásmintázatokért felelős információk nem jutnak el az izmokig.
A fejlődés során megjelenő diszpraxia esetén az érintett személy mozgásrepertoárja – ép mozgásrendszere ellenére – szűk, gyakran éri kisebb-nagyobb baleset, viselkedése önállótlan.
A diszpraxia jellemzői: helytelen vagy kialakulatlan testséma (pl. nem tud másokat utánozni, nem képes megmutatni, illetve megnevezni, hol értek hozzá, általános lassúság jellemzi, nehézkes a két oldal koordinációja), téri tájékozódás nehezítettsége (pl. könnyen eltéved, váratlanul beleütközik emberekbe, tárgyakba, rendszeresen felcseréli az irányokat), koordinálatlan mozgás eszközhasználatban, önkiszolgálásban, játékban, sportban.

7.2.2.3. Figyelem- és magatartásszabályozási zavarok

Az ADHD kifejezés egy angol mozaikszó (Attention Deficit Hyperactivity Disorder, magyarul figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar), mely

- figyelemhiánnyal és/vagy
- túlmozgással (hiperaktivitás) és impulzivitással jellemezhető.

A két altípus önállóan vagy kombinált formában is előfordulhat.
Az ADHD idegrendszeri fejlődési zavar, átlag alatti, átlagos és átlag feletti intellektuális teljesítmény mellett egyaránt jelen lehet.

A mindennapi oktatási, nevelési helyzetekben ennek következménye a szétszórtság, feledékenység, a figyelem könnyű elterelhetősége, huzamosabb ideig történő fenntartásának nehezítettsége, az egymást követő utasítások megjegyzésének nehézsége, a feladatok megfelelő sorrendjének kialakítási problémái és a véghezvitel nehézsége, saját holmik gyakori elhagyása, mások félbeszakítása, mérlegelés nélküli beszéd és cselekvés, ami gyakran inadekvátnak vagy erőszakosnak is tűnhet. Nehéz az érintett tanulók számára az önszabályozás és önirányítás, a mindennapi élethez szükséges tevékenységek szervezése, a célorientált cselekvés tervezése, kivitelezése, az érzelmek szabályozása.
Az ADHD számos erősséggel is együtt jár. Az érintett tanulók kreatívak, kíváncsiak, lelkesek és kockázatvállalók, sikerorientáltak, szokatlan és eredeti ötleteikkel, javaslataikkal értékes tagjai a tanulóközösségnek. Számukra érdekes témákban elmélyült érdeklődést mutatnak és kimagasló teljesítményre is képesek lehetnek. Megfelelő támogatás mellett hihetetlen energiáikkal rengeteg feladatot ellátnak, pozitív értelemben motorjai lehetnek a tanulási folyamatnak.

7.2.3. Az autizmus spektrumzavar

Az autizmus spektrumzavarok az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei.
Az autizmus spektrumzavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és a rugalmas viselkedésszervezés minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányossága, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedésszervezés és -kivitelezés képességének minőségi sérülése, valamint az egyenetlen képességprofil.
Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók – a tanítás, illetve a tanítási módszerek és tervezés módosítása szempontjából – kiemelkedő jelentőségű tulajdonságai:

- A másik személy szándékának, érzéseinek, gondolatainak, szempontjainak (pl. az információátadás szándékának) meg nem értése, az önmagára vonatkoztatás hiánya.
- A szociális megerősítés jutalomértékének hiánya, vagy az ezzel kapcsolatos öröm későbbi, csak direkt tanítás útján való kialakulása, illetve a belső motiváltság gyengesége vagy hiánya. Sokszor nagyon kevés vagy szokatlan dolog okoz számukra örömöt.
- A beszéd korlátozott megértése, még az életkornak megfelelő beszédprodukció mellett is, amit nehezítenek a beszéd érzelmi, társas aspektusaival kapcsolatos megértési nehézségek, mint pl. a hanghordozás.
- A beszéd vagy más kommunikációs eszköz spontán, funkcionális, rugalmas alkalmazásának eltérései, elmaradása.
- Egyenetlen képességprofil, pl. a szigetszerű ismeretek, képességek (pl. kiváló mechanikus emlékezet, matematikai vagy zenei képesség), jelentős elmaradás az önellátásban, szakadékszerű különbség a mechanikus és a személyes memória között.
- Hiányzó vagy korlátozott belátás, pl. a gyermek saját tudásával, az ismeret forrásával, módjával, a szubjektív jelentőséggel kapcsolatban.
- A változásokkal, újdonsággal kapcsolatos ellenállás, szorongás.
- A társas környezetben, felnőttekhez és gyermekekhez való szokatlan kapcsolódás, mely megnyilvánulhat a teljes visszahúzódástól, passzivitástól az erőteljes, túlzó ragaszkodásig, aktív, de bizarr kezdeményezésekig, vagy megnyilvánulhat az egysíkú, formális kapcsolatteremtésben.

Típusos erősségek, amelyekre építeni lehet a tanulás támogatása során:

- Az egyénre szabott vizuális információ általában jól értelmezhető.
- Tanult rutinokhoz, szabályokhoz való alkalmazkodás.
- Jó mechanikus memória.
- Megfelelő környezetben, a gyermek érdeklődésének megfelelő témákban kiemelkedő koncentráció, kitartás, precizitás.
- Egyes, nem szociális tartalmú tantárgyi területeken – pl. szó szerinti tanulás, nem szöveges számtan, földrajz, zene – jó vagy akár kiemelkedő teljesítmény.

7.3 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulók jellemzői

A Köznevelési törvény meghatározása szerint BTMN tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.
A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség mögött nem húzódik meg idegrendszeri fejlődési zavar (erre utal a törvény BTMN-fogalmában az elhatárolás az SNI-től), hanem annak más eredetű – a gyógypedagógiában „nehézségnek" nevezett – okai vannak: pszichológiai, pedagógiai folyamatok állhatnak a háttérben, vagy szocio-kulturális környezeti okok, súlyos környezeti ártalmak eredményezik.
A fenti két csoportnak (az SNI-t eredményező „fejlődési zavar", illetve a BTMN-t eredményező „beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség") a gyakorlatban észlelhető jelenségei a tanulási teljesítmények szintjén nagyon hasonlóak lehetnek. Tehát, ha sikerül is az SNI-t kizárni és a BTMN-t kiváltó okokat megállapítani; nagyon valószínű, hogy főként a tanulási teljesítmények esetében, de akár a magatartási és beilleszkedési nehézségek körében is, ugyanazon vagy nagyon hasonló gyógypedagógiai, fejlesztő pedagógiai és pedagógiai eszköztár lehet hatékony.
Fentiekre való tekintettel iskolánk a többségi tanulók esetében a preventív szemléletet érvényesíti, tekintettel arra, hogy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségeket jellegük miatt sokkal hatékonyabb megelőzni, mint a már kialakult nehézségeket és másodlagos figyelmi, motivációs illetve az ezekből adódó viselkedési problémákat kezelni, a már elindult kedvezőtlen folyamatokat visszafordítani.
Minden egyéb tekintetben, úgymint a nevelés-oktatás alapelvei, a célok, feladatok meghatározása terén, egységes csoportként kezeljük az SNI és a BTMN tanulóinkat.

7.4. Az integrált nevelést segítő tárgyi, technikai és humánerőforrás jellemzői

Az integrált nevelést elősegítendő humánerőforrást az iskola gyógy-és fejlesztőpedagógusa valamint az iskolapszichológus rendszeres jelenléte és munkája biztosítja. A gyógypedagógus és az iskolapszichológus számára is önálló szobát biztosítunk, ahol foglalkozásaikat nyugodt környezetben végezhetik. Rendelkezünk továbbá a szükséges szakkönyvekkel, gyakorló könyvekkel, játékokkal, társasjátékokkal. A szakembereknek fénymásolási lehetőséget biztosítunk.

7.5. A kiemelt figyelmet, különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelésének-oktatásának közös alapelvei

- A különleges bánásmódot igénylő tanuló is ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban él, mint ép társa, ezért felnőtté válásához biztosítjuk az iskolai ke-

reteinken belül elsajátítható tudást és kompetenciákat, szem előtt tartva egészséges személyiségfejlődésük megalapozását, fejlesztését, illetve a nevelésükhöz-oktatásukhoz nélkülözhetetlen speciális szükségleteiket,

- az integrált nevelést-oktatást a speciális egyéni szükségletekhez igazított sajátos módszerekkel, ismeretanyag-elrendezéssel, értékelési rendszerrel, a NAT-ban lefektetett általános célok, illetve a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása irányelveinek figyelembevételével folytatjuk,
- olyan elfogadó környezet kialakítására törekszünk, amely a különleges bánásmódot igénylő tanuló erényeit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja, a sajátos értelmi és személyiség állapotához igazodó nevelést, oktatást helyezi előtérbe, úgy, hogy az a gyermek/tanuló harmonikus személyiségfejlődését eredményezze,
- befogadó intézményként vállaljuk a sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó kiegészítő pedagógiai-pszichológiai szolgáltatásokat: fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs célú gyógypedagógiai ellátást, pszichológiai foglalkozásokat,
- a tanítás-tanulás folyamatában maximálisan figyelembe vesszük az egyes tanulók sajátos nevelési igényét, az egyedi sajátosságokhoz igazított differenciált tartalmak, módszerek, eszközök alkalmazásával.

7.6. Célok

- Az együttnevelés feltételrendszerének minél teljesebb megteremtése a szociális és társadalmi érzékenyítés módszertani gyakorlatának beépítésével, ami a különleges bánásmódot igénylő tanulók és a többségi tanulók komplex személyiségfejlesztését egyaránt elősegíti.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni kompetenciák kialakítása.
- A habilitációs, rehabilitációs tevékenység gyakorlatában intézményünk érvényesíteni kívánja a társadalmi integráció elvárásait, az egyéni adottságoknak és a sérülés specifikumnak megfelelő egyéni tanulási utakat.
- A nevelőtestület módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztésével, a szakellátásban jártas szakemberek és a nevelők együttműködésével a habilitációs, rehabilitációs tevékenység, az inklúzív nevelés gyakorlatának fejlesztése, kiteljesítése. Az integrált SNI tanulók nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcseréken, felkészítéseken, továbbképzéseken való részvétel; a rendelkezésre álló szakmai anyagok alapján a pedagógusok önképzése.
- Törekszünk arra, hogy a különleges bánásmódot igénylő tanulókat a nevelés-oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.
- A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint a szülő bevonásával.
- Tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez a szakemberekkel.

7.7. Sikerkritériumok

Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagukhoz mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- az iskola vezetése támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken, alkalmat teremt a horizontális tudásátadásra.

- az iskola pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű és az egyéb különleges bánásmódot igénylő tanulók fogadására.
- az együttnevelés megvalósításában a különböző pedagógiai színtereken érvényesül a befogadó szemlélet és a sérülésspecifikus módszertani eljárások egy részének alkalmazása,
- a tanulók önállóságra nevelésével, az egyéni adottságok, esetleges korlátok ismeretével a képességek lehetőség szerinti legteljesebb mértékű kibontakoztatása,
- a továbbhaladás feltételeinek biztosítása: adottságok, képességek szerint növekedjen az SNI és BTMN tanulók körében a továbbtanulás.

7.8. Feladatok

7.8.1. Az iskolavezetés és a pedagógusok feladatai

- Az intézmény alkalmassá tétele: habilitációs/fejlesztő foglalkozások helyiségeinek biztosítása, szükség szerint technikai háttér a különleges gondozás ellátására, különleges bánásmód alkalmazására.
- A tanulók megfelelő elhelyezése (évfolyamonként, osztályonként arányos elosztással) a szakértői bizottság szakvéleménye alapján.
- A tanulók közösségi beilleszkedésének segítése az új környezet, társak, felnőttek megismerésével, elfogadásával, valamint a normákhoz való alkalmazkodás elősegítésével történjen. A tanulók iskolába lépésüktől kezdődően elfogadó, befogadó közösségi szemléletének kialakítása.
- Fontos, hogy a pedagógusok rendelkezzenek alapvető ismeretekkel, melyek az adott fogyatékossági típust jellemzik, lényeges, hogy konzultáljanak a gyermeket segítő gyógypedagógussal, pszichológussal, valamint továbbképzések, önképzések révén gyarapítsák speciális tudásukat, legyenek jártasak a differenciált tanulásszervezésben és alkalmazzák is azokat. Meg kell találni azt az egyensúlyt, hogy a SNI, BTMN tanuló éppen annyi segítséget kapjon, amennyire szüksége van.
- Jelzés az iskola gyógypedagógusa felé, amennyiben valamelyik tanuló esetében felmerül a különleges bánásmód igénye.
- Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie: a szülő és a pedagógus kölcsönösen tiszteljék egymást, az információáramlás folyamatos legyen, érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét.
- Az intézmény a sajátos nevelési igénynek, sérülésspecifikumnak megfelelő szakembereket biztosít.

7.8.3. A szakemberek (gyógypedagógus, pszichológus) feladata

- Egyéni fejlesztési terv összeállítása a szakértői bizottság által megjelölt pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatok beépítésével.
- Egyéni vagy kiscsoportban végzett fejlesztőmunkája során következetesen érvényesíteni kell a habilitációs, rehabilitációs szemléletet, a sérülésspecifikus módszerek alkalmazását, a folyamatos értékelést és az együttműködést a társszakemberekkel.
- Kapcsolatot tart a többségi pedagógusokkal - segíti a diagnózis értelmezését és az osztálytermen belüli differenciált tanórai munka szervezését. Folyamatosan konzultál velük.

- Javaslatot tesz speciális eszközök kiválasztására, speciális módszerekre, beszerezhető szakirodalomra.
- Team munkában dolgozik a fejlesztésben résztvevő szakemberekkel és a többségi pedagógusokkal.
- Kapcsolatot tart a szakértői bizottságokkal, nyomon követi és intézi a tanulók kötelező felülvizsgálatát, segít az új vizsgálati kérelmek elkészítésében.
- Folyamatosan konzultál a szülőkkel, tájékoztatja őket gyermekük állapotával kapcsolatban.

7.9. A tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer elemei a különleges bánásmódot igénylő tanulók esetén

1. A helyi tantervben megjelennek a különleges bánásmódot igénylő tanulók számára közvetítendő tartalmak.
2. Az integrációt segítő módszertani elemek:
   - A pedagógusaink alkalmazzák a differenciálást, a speciális eljárásokat, ezzel hozzájárulunk az együttnevelés - oktatás sikeréhez.
   - Óráinkat, foglalkozásainkat úgy tervezzük és szervezzük, hogy felkeltse és fejlessze a tanulók kíváncsiságát, tanulási kedvét.
   - Az ismétlést, a nyitott tanulást a tanulási-tanítási folyamat szükséges velejáróinak tekintjük.
   - A segítségnyújtáskor az öntevékenységet erősítjük – azt szeretnénk, hogy a tanulók csak annyi segítséget vegyenek igénybe, amennyire szükségük van. Így érhetjük el önállóságuk, önbizalmuk és egyéni képességeik fejlődését.
   - A házi feladat differenciált, tevékenységorientált.
3. Műhelymunka – a nevelői együttműködés formái: - esetmegbeszélő foglalkozások tartása, ezek konklúzióinak beépítése a fejlesztő munkába, - tervek korrekcióba.

7.10. A pedagógia értékelés elvei a különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében

- Az értékelési rendszer eszközei: - A pedagógusok alkalmazzák az árnyalt értékelést, ezek módszere, helye és szerepe a helyi tantervben meghatározott.
- A különleges bánásmódot igénylő tanuló a pedagógiai szakszolgálat szakértői bizottságának szakértői véleménye alapján indokolt esetben adott tantárgy(ak), tantárgyrész(ek) értékelése és minősítése alól mentességben részesülhet, csak szóban vagy csak írásban adhat számot tudásáról, továbbá többlet felkészülési idő, segédeszköz-használat biztosítható számára. A tanulmányai során kapott kedvezményeket – jogszabályban meghatározottak szerint -az érettségi vizsgán is biztosítjuk tanulóinknak.

7.11. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Pedagógiai munkánk egyik legfelelősségteljesebb tevékenysége a tehetséggondozás, amely elszakíthatatlan részét képezi a színvonalas oktatásnak, főként pedig a gimnáziumi nevelésnek. A tehetséggondozás elsősorban szaktanári feladat, hiszen az iskolánkba felvett tanulók közül a tanítási órákon viszonylag hamar kitűnnek egyes tanulók tehetségükkel.

A tanórai tehetséggondozás főként a tananyag mennyiségének, minőségének megválasztásával, differenciálással történik.

Az emelt szintű oktatást választó tanulók a 11. és 12. tanévben az emelt szintű érettségire történő oktatás folyamán, valamint az érettségi vizsgára felkészítő foglalkozások keretein belül nagyobb lehetőséget kapnak az ismereteik elmélyítésére, az emelt szintű érettségi vizsgák eredményes letételére.

Az iskolai tanórán kívüli tehetséggondozás a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatását, versenyekre való felkészítését tűzi ki célul, amelyre a pedagógusok szervezetten, illetve egyéni konzultáció keretein belül lehetőséget, támogatást nyújtanak. A tehetséggondozó programjaink közé tartoznak a szakkörök, sportkörök, művészeti körök, egyéni foglalkozások, amelyek főleg a versenyekre, vizsgákra való felkészítésben jelennek meg.
A tanulók önképzése és tehetségfejlesztése érdekében különböző **versenyeket** szervezünk vagy veszünk részt azokon:

- OÁTV versenyfordulók a 7. és 8. évfolyam számára
- OKTV különböző fordulói a 11. és 12. évfolyam tanulóinak
- szaktárgyi országos versenyek fordulói
- EPAS-iskolák számára rendezett országos versenyek fordulói
- nemzetiségi iskolák számára meghirdetett különböző versenyek
- vers- és prózamondó verseny német, angol és magyar nyelven
- műfordító verseny német és angol nyelven
- helyi szervezésű versenyek

Figyelemmel kísérjük a tanulók számára kiírt **pályázatokat**, ösztönözzük tanulóinkat az azokon való részvételre (pl.: Goethe-ösztöndíjak, nyári németországi tanulmányi ösztöndíjak, nemzetiségi pályázatok, Valeria Koch Díj).

Tehetséges, szorgalmas, kitartó és eredményes diákjainkat nyilvánosan jutalmazzuk, példaképül állítjuk, amelyhez anyagi támogatást az iskola alapítványa – Tehetséges Gyermekekért Alapítvány – nyújt. A 12. évfolyamon kerül sor az „Év tanulója díj” átadására. A díjat az iskola nevelőtestülete ítéli oda többségi szavazással a kiemelkedő tanulmányi eredménnyel és közösségi munkával rendelkező végzős tanulónak.

7.12. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását a következő tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, egyéni foglalkozás;
- rendszeres korrepetálás évfolyamonként;
- folyamatos kapcsolat a pedagógiai szakszolgálatokkal, családsegítő szolgálattal, fejlesztő pedagógussal;
- törekvés a gyermek személyiségének reális megismerésére;
- a tanuló testi-lelki állapotának minél teljesebb felmérése;
- ok-okozati összefüggések feltárása;
- oldott tanórai légkör;
- a részképességzavarok lehetőség szerinti korrigálása;
- a pedagógusok és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

A nemzetiségi kétnyelvű oktatás miatt fontos a gyengébb német nyelvtudással rendelkező tanulók felzárkóztatása, mivel hiányos nyelvtudásuk tanulási nehézségeket okozhat. Ezen tanulókkal való külön foglalkozást még a tanév elején a probléma észlelésekor el kell kezdeni, és segíteni kell őket a német nyelven történő tananyag elsajátításában.
A gyengébb képességű tanulóinknak korrepetálásokon, egyéni foglalkozás keretében adunk segítséget a tananyag könnyebb feldolgozására.
A bejövő évfolyamokon a matematika és a magyar nyelv tantárgyból végzünk mérést a hiányosságok kiszűrése érdekében.

Sikertelen dolgozat esetén a szaktanár az adott körülmények figyelembevételével dönthet a dolgozat ismételt megíratásának lehetőségéről.

7.13. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulókkal való törődés az átlagosnál nagyobb leterheltséggel jár a szaktanár részéről, mivel ezek a gyerekek gyakoribb személyes odafigyelést és a szokásostól eltérő típusú feladatok elkészítését is igényelhetik.
Az osztályfőnökök az érintett tanulók szüleivel folyamatos kapcsolatban állnak és szülői segítséggel próbálják a diákok kompetenciáit fejleszteni.

Évről évre növekszik a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók száma. A velük való foglalkozás kiemelt szakértelmet kíván, ezért minden osztályban külön hangsúlyt fektetünk a korai felismerésre, annak érdekében, hogy az érintett diákokat mielőbb szakemberekhez irányítsuk. Ennek érdekében rendszeres kapcsolatot ápolunk a helyi pedagógiai szakszolgálattal. A szakvéleménnyel rendelkező diákok számára iskolánk fejlesztő pedagógusa biztosít szakszerű ellátást. A szaktanárok figyelembe veszik a főigazgatói határozatban megadott mentességeket, felmentéseket, kedvezményeket.

7.14. A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása

A gyermek- és ifjúságvédelem elsődleges célja, hogy minél hamarabb észrevegyük és a megfelelő segítségnyújtásban részesítsük azt a diákot, akinek az aktuális állapota - bármely oknál fogva - a testi, lelki, az értelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, akadályozza. Veszélyeztetett diákkal kapcsolatos jelzést az intézmény bármely dolgozója és diákja tehet. (Veszélyeztetettség: fizikai, érzelmi, szexuális gyermekbántalmazás, fizikai, érzelmi elhanyagolás, drog- alkoholfogyasztás, tanulásban nagymértékű lemaradás, hátrányos társadalmi helyzet.)

A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységeket megosztva végzik a pedagógusok.
A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata a tevékenységgel összefüggő tájékoztatás, a segítségnyújtás megszervezése, kapcsolattartás a segítséget nyújtó intézményekkel, a tevékenységek koordinálása.
Az osztályfőnökök minden tanév elején (szeptember végéig) felmérik a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, feladatuk továbbá a veszélyeztetettség felismerése, jelzése, az igazolatlan mulasztások nyomon követése, az ezzel kapcsolatos intézkedések megtétele.
A szaktanárok feladata a veszélyeztetettség felismerése, jelzése.
A főigazgató feladata - a jelzések alapján- a hivatalos értesítések elküldése.

Tantestületünk fontosnak tartja, hogy diákjaink ne váljanak bűncselekményeknek sem áldozataivá, sem elkövetőivé. Ennek érdekében már 7. osztálytól - osztályfőnöki órák keretén belül - bűnmegelőzési foglalkozásokat tartunk.

7.15. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányok enyhítésére a következő lehetőséget látjuk:

- Az ingyenes tankönyvellátásban részesülők körét a jogszabályok meghatározzák.
- Iskolánk Tehetséges Gyermekekért Alapítványa az iskolai programokhoz lehetőségeihez mérten anyagi támogatást biztosít az arra rászorulóknak. A menzai térítési díjak esetében a három-, vagy többgyermekes családoknál a törvény alapján meghatározott kedvezményeket alkalmazzuk.
- Az osztályfőnökök az osztálykirándulások szervezésekor a költségek minimalizálására törekszenek.

8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Az intézmény legfontosabb döntéseinek meghozására – a jogszabályban meghatározott esetekben – a nevelőtestület jogosult. Az egyéb döntések meghozása a főigazgató jogköre. Azokban az ügyekben, amelyek az iskola tanulóinak jelentős részét érintik, a döntési folyamatban lehetőséget biztosítunk a diákság számára véleményének kifejtésére, a döntési folyamat befolyásolására. A döntési folyamatban szerepet kap a **diákönkormányzat**. Teljeskörűen biztosítjuk a jogszabályok által a diákönkormányzat vonatkozásában deklarált véleményezési jogok érvényesítését, a véleményt minden alkalommal írásban szerezzük be. A diákönkormányzat tájékoztatása, véleményének beszerzése az iskolavezetés kötelezettsége. A folyamatos kapcsolattartást az iskolavezetés és a diákönkormányzat között a diákönkormányzatot segítő tanár biztosítja, aki részt vesz a diákönkormányzat ülésein, illetve ezek tartását szükség esetén maga is kezdeményezi, tájékoztatja a nevelőtestületet a diákönkormányzat tevékenységéről, gondjairól, javaslatairól.

A fentieken túl a diákság többségét érintő döntések meghozatala előtt lehetővé tesszük az egyes osztályok számára a véleménynyilvánítást, amelynek tartalmát és az osztályközösség által megfogalmazott javaslatokat az osztályfőnök juttatja el az iskola főigazgatójának.

9. Kapcsolattartás a tanulókkal, a szülőkkel, az iskola partnereivel

9.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanulók az iskola életéről, az aktuális feladatokról a témától függően az alábbi fórumokon kapnak tájékoztatást:

- osztályfőnöki órák
- szaktanári tájékoztatás
- hirdetőtáblák
- hangosbemondó
- honlap
- elektronikus napló
- DÖK-gyűlések
- szükség esetén iskolagyűlés

- egyéb, az osztályközösség által használt digitális felületek (pl. Classroom).

A tanulók egyéni problémáikkal óraközi szünetekben, tanítás előtt, vagy után kereshetik meg a pedagógusokat.

9.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák

Az **iskola és a család** közötti megfelelő kapcsolat kialakítása az oktatási intézmény alapvető feladata.

A pedagógus nemcsak a diák tanulmányi munkáját irányítja, hanem személyiségfejlődését is figyelemmel kíséri. A szülők feladata biztosítani a jólneveltséget, a kiegyensúlyozott hátteret gyermekük fejlődéséhez. A szülő nem háríthatja a család felelősségét az iskolára, a pedagógus nem kezeltetheti saját és a tanuló közti konfliktusát a szülővel. Mindenkinek megvan a maga feladata ezen a területen, s ezeket a feladatokat fel kell vállalnia.

A **szülő és a pedagógus** közötti kapcsolattartás, az együttműködés formái iskolánkban a rendszeresen megtartott szülői értekezletek, fogadóórák. Probléma esetén az osztályfőnök, a szaktanár illetve a szülő az elektronikus naplón keresztül, telefonon vagy személyesen vehetik fel egymással a kapcsolatot.

A szülők a szülői munkaközösség tagjaihoz - osztályonként egy-két, az első szülői értekezleten megválasztott szülő - is fordulhatnak kérdéseikkel, véleményükkel. A szülői munkaközösség tagjai a kérdéseket, véleményeket tolmácsolják a főigazgatónak, illetve rajta keresztül a tanári karnak.

9.3. Kapcsolattartás az iskola egyéb partnereivel

A külső partnerekkel történő kapcsolattartás szabályozása jelentős részben a szervezeti és működési szabályzat jogkörébe tartozik, így az iskola-egészségügyi ellátást biztosító szervezettel, a családsegítő szolgálattal, a pedagógiai-szakmai szolgáltatókkal való kapcsolattartás további szabályozására nincsen szükség.

Az iskolának a fenntartóval, illetve a külső társadalmi szervezetekkel való kapcsolattartását alapvetően az iskolavezetés végzi.
A fenntartóval, **a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatával** kapcsolatunk kiegyensúlyozott, rendszeres telefonos, email és személyes kapcsolatban állunk, kérdéseinkkel bizalommal fordulhatunk hozzájuk.
Az **oktatásügyért felelős minisztériumtól** és az **Oktatási Hivataltól** rendszeresen megkapjuk a hivatalos közleményeket, az érettségivel, versenyekkel, mérésekkel kapcsolatos információkat.
A **Magyarországi Német Pedagógiai és Módszertani Központ** (UMZ) a német nemzetiségi köznevelési feladatok ellátásában szakmai továbbképzésekkel, segédanyagokkal, tanácsokkal látja el intézményünket.
Pilisvörösvár Város Önkormányzata az ingatlan társtulajdonosa, feladata a tulajdonában álló épületrészekben az állagmegóvás és az elodázhatatlan felújítási munkálatok fedezetének biztosítása intézményünk zavartalan működéséhez.
A pilisvörösvári **Művészetek Háza, a Német Nemzetiségi Önkormányzat** programjain rendszeresen részt vesznek diákjaink.

A helyi és környékbeli **általános iskolákkal** szakmai kapcsolatban állunk, diákjaik számára nyelvi versenyt szervezünk, egymás programjaira ellátogatunk.
A KIR-rendszeren keresztül az általános iskolákat tájékoztatjuk a hozzánk járó tanulók (volt diákjaik) tanulmányi eredményeiről.
Tanulóink nyelvismeretének fejlesztése miatt fontosak **cserekapcsolataink**, ahol élő nyelvi környezetben gyakorolják diákjaink a német nyelvet. Ezeket a kapcsolatokat a lehetőségeknek megfelelően bővítjük.
Intézményünk kapcsolatban áll a **Goethe-Intézettel** és a **ZfA**-val (Zentralstelle für das Ausslandsschulwesen), amelyek segítő támogatása anyanyelvi, irodalmi, szaktárgyi, továbbképzési területen is jelentős.
Intézményünk tagja a **PASCH** (Schule: Partner der Zukunft) hálózatnak, amelynek célja a német nyelv és kultúra iránti kötődés erősítése.
A baden-württembergi duális főiskola (DHBW, Mosbach) és a wilhelmshaveni Jade Főiskola partnerintézményeként diákjaink lehetőséget kapnak az intézmények tanulmányi kínálatának megismerésére (pl. „Sommer im Schloss"program, Schnupperwoche).

A magyarországi egyetemek – ELTE, PPKE, KRE - pedagógus hallgatói rendszeresen végzik intézményünkben rövid, illetve hosszú tanítási gyakorlatukat.
Mivel tanulóinkat felsőoktatási intézményekben való továbbtanulásra is felkészítjük, folyamatosan figyelemmel kísérjük a **felsőoktatási intézmények** felvételi követelményeit, tájékoztatóit.

A tanulók **50 órás közösségi munkájának** megszervezéséhez felvesszük a kapcsolatot a város és a környező települések intézményeivel, szervezeteivel.

A **Tehetséges Gyermekekért Alapítvány** rendszeresen segíti iskolánk tanulóit, a tanulók versenyeztetését, tanulmányi eredményeik elismerését anyagilag támogatja.

10. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

10.1 A vizsgaszabályzat hatálya

Az intézményi vizsgaszabályzat nem tartalmazza az állami (érettségi) vizsgát, arra egységesen magasabb rendű jogszabály (100/1997 (VI. 13) Kormányrendelet) vonatkozik.
A tanulmányok alatti vizsgákról a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet (64§-73.§) rendelkezik.

10.2. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A tanulmányok alatti vizsgákat az iskolában, vagy külön kérésre a Kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottság előtt lehet tenni.

A tanulmányok alatti intézményi vizsgák típusai

Osztályozóvizsga

A tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához osztályozóvizsgát kell tennie, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól (pl. egyéni tanulói munkarendben folytatja),

- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven (250) tanítási órát meghaladja és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető,
- egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc (30) százalékát meghaladja és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen,
- mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az iskola helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozóvizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni. Az osztályozóvizsga az adott tantárgy és adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Az adott évfolyam tantárgyi követelményeit a pedagógiai program tartalmazza. Az érdemjegyet a tanuló tanév végi bizonyítványába be kell jegyezni.
Sikeres osztályozó- és előrehozott érettségi vizsga esetén az adott tantárgyból a tanulmányok megrövidítésére is engedélyt kap a tanuló. Az osztályozóvizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet.

Szervezése:
- osztályozóvizsgák: a tanév helyi rendjében meghatározott vizsgaidőszakokban:
  őszi vizsgaidőszak
  félévi vizsgaidőszak,
  tavaszi vizsgaidőszak,
  tanév végi vizsgaidőszak.

Egyéni tanulói munkarend esetében az intézmény és a vizsgázó közötti egyéni megállapodás alapján a fenti szabályzástól eltérő, de az osztályozó értekezletek előtti időpontban is szervezhető osztályozóvizsga.
Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarend keretében tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel.

Az osztályozóvizsgákra való **jelentkezés**:
- **módja**: írásban, az intézményi jelentkezési lapon
- **határideje**: a vizsgaidőszak kezdete előtt egy hónappal

Különbözeti vizsga

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az iskola a különbözeti vizsga letételét. Különbözeti vizsgát kell tenni azokból a tantárgyakból, amelyeket a tanuló **nem az iskola helyi tanterve** szerint tanult. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell a főigazgatónak határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Szervezése:

- különbözeti vizsgák: a tanév helyi rendjében meghatározott vizsgaidőszakokban:
  őszi vizsgaidőszak,
  félévi vizsgaidőszak,
  tavaszi vizsgaidőszak,
  tanév végi vizsgaidőszak,
  nyári vizsgaidőszak (javítóvizsgák idején).

Javítóvizsga

A tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha

- tanév végén – legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- a tanuló az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik,
- az osztályozó- vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

Szervezése:
Javítóvizsga az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban szervezhető.
A javítóvizsga pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott, közzétételre kerül az intézmény honlapján.
A szaktanár az elégtelen osztályzat közlése után a tanulónak megadja a javítóvizsga témaköreit a helyi tanterv és az érettségi követelmények szem előtt tartásával.

Ha a szabályosan megtartott javítóvizsga eredménye elégtelen, a tanulónak tanévet kell ismételnie.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait **minden érintett évfolyamra** meg kell állapítani.
Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni.

Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni záradék formájában.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló az osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgáról neki fel nem róható okból távol marad, pótló vizsgát tehet.
A pótló vizsgát lehetőleg ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni. Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.

A tanulmányok alatti intézményi vizsgákkal kapcsolatos általános szabályok

A vizsgabizottság munkáját és a vizsgát az iskola főigazgatója készíti elő. A főigazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolításáért.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább **háromtagú vizsgabizottság** előtt kell tenni. A vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért. A vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
A vizsgabizottság egyik tagja lehet a tanulót tanító szaktanár.
A vizsgabizottság tagjai külön értékelik a vizsgázó teljesítményét, majd közösen döntenek az adható érdemjegyről.

A vizsgák írásbeli, szóbeli, illetve gyakorlati vizsgarészekből állhatnak.
Az egyes tantárgyak évfolyami követelményeit a helyi tanterv tartalmazza.

Írásbeli vizsga:
Az írásbeli vizsga maximális ideje vizsgatárgyanként legfeljebb 90 perc.
Egy napon legfeljebb 3 írásbeli vizsgát lehet megtartani, a vizsgák között 10 perc pihenőidővel.
Az írásbeli vizsgáról jegyzőkönyv készül a megfelelően kialakított ülésrenddel, az esetleg előforduló rendkívüli események, szabálytalanságok leírásával, a dolgozatokat beszedő felügyelőtanár aláírásával.
A javító tanár piros tollal javítja ki a dolgozatokat, rávezeti az eredményt és aláírja.

Szóbeli vizsga:
Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
A szóbeli vizsgán a vizsgázó alkalomhoz illő ruhában legalább 10 perccel a meghirdetett vizsgakezdés előtt érkezik meg. A vizsgabizottság jelenlétében tantárgyanként tételt húz, kiválasztja a hozzá tartozó segédeszközt, majd (az idegen nyelv kivételével) legalább 30 perc felkészülési idő után önállóan felel.
A szóbeli feleltetés időtartama nem lehet több 15 percnél.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

A következő vizsgatárgy tételhúzása előtt a vizsgázónak legalább 15 perc pihenőideje van, ez alatt elhagyhatja a vizsgatermet.
A szóbeli felelet végén az elnök rávezeti a javasolt értékelést a jegyzőkönyvre.

Sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, a főigazgató engedélye alapján

a) az írásbeli feladatok megválaszolásához szükséges időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni
b) az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet
c) a szóbeli vizsgán a 30 perc gondolkodási időt 10 perccel megnövelheti
d) a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tehet.

Ha a tanuló önhibáján kívül nem tud megjelenni a vizsgán és ezt hivatalosan igazolja, akkor írásban kérheti a főigazgatótól (az igazolást mellékelve), hogy másik napon vizsgázhasson.

A vizsgák eredményhirdetésére az írásbeli és szóbeli vizsgarészek javítása és értékelése után kerül sor. Ez lehetőség szerint a vizsga napján történjen meg.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A vizsgák követelménye, részei, az értékelés rendje

Abból tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a helyi tanterv alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces, az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgarész, valamint a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítése.

A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag. A vizsgák részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján az alábbiak szerint határozzuk meg:

	Vizsga típusa		
Tantárgy	**Szóbeli**	**Írásbeli**	**Gyakorlati**
Német nemzetiségi nyelv	**7-8. évfolyam:** irányított beszélgetés a helyi tantervben megadott témák alapján felkészülési idő nincs vizsga időtartama: 10 perc **9. évfolyam:** szövegösszefoglalás és beszélgetés megadott olvasott szöveg alapján felkészülési idő: 10 perc vizsga időtartama. 10 perc **10. évfolyam:** a helyi tantervben megjelölt témakörökhöz kapcsolódó strukturált, önálló felelet Cluster feladat alapján felkészülési idő: 10 perc vizsga időtartama: 10 perc **11-12. évfolyam:** az érettségi követelményrendszeréhez igazodó olvasott szöveg visszaadása, hozzá kapcsolódó nyelvtani, lexikai kérdésekkel felkészülési idő: 10 perc	**7-8. évfolyam:** szövegértési és nyelvtani kompetenciákat mérő feladatsor (60 perc) **9-12. évfolyam:** szövegértési, nyelvtani és rövid szövegalkotási feladatokat tartalmazó feladatsor (90 perc)	

	vizsga időtartama: 10 perc		
Német nemzetiségi irodalom	**9-10. évfolyam:** a helyi tantervben megjelölt témakörökhöz kapcsolódó tételsor; önálló felelet egy kihúzott tételről felkészülési idő: 10 perc vizsga időtartama. 10 perc **11-12. évfolyam:** a feldolgozott irodalomtörténeti korszakok, művek alapján összeállított tételsor; önálló felelet egy húzott tétel alapján felkészülési idő: 20 perc vizsga időtartama: 10 perc	**9-10. évfolyam:** a helyi tantervben megjelölt irodalmi alapismereteket mérő feladatsor (60 perc) **11-12. évfolyam:** a feldolgozott irodalomtörténeti korszakokhoz, művekhez kapcsolódó műértelmező szövegalkotás (90 perc)	
Magyar nyelv	7-9. évfolyam: a gyakorlati írásbeli feladatsor kifejtése tanári kérdések alapján. 10-12. évfolyam: a helyi tanterv és az érettségi vizsga követelmények alapján kiadott tételsor alapján.	gyakorlati írásbeli feladatsor megoldása (30 perc)	
Magyar irodalom	A helyi tanterv és az érettségi vizsga követelmények alapján kiadott tételsor alapján.	7-10. évfolyam: - 11-12. évfolyam: elemző fogalmazás az érettségi vizsga követelményei alapján (90 perc)	
Angol nyelv	(8-10 tétel) (15 perc)	(90 perc)	
	A 12. évfolyam osztályozó vizsgája az írásbeli és szóbeli érettségi vizsgák követelményrendszerét veszi alapul.		
Matematika	-------	X	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	X (minimum 10 témakör) Felkészülési idő 30 perc Felelet: 10-15 perc	X (60 perc) segédanyag: kétnyelvű szótár, történelem atlasz **Nyelvi előkészítő évfolyam:** Az adott évfolyamon a helyi tanterv követelményei alapján. (45 perc)	

Erkölcstan/Hittan		X (teszt)	
Etika		X (teszt)	
Nemzetiségi népismeret	Az adott évfolyamon a helyi tanterv anyagából összeállított tételsor. (5-8 tétel)		
Biológia	X	X	
Fizika	X	X	
Kémia	X	X	
Földrajz	X (minimum 10 témakör)		
Vizuális kultúra	Osztályozó, különbözeti vizsga esetén: prezentáció	Javító vizsga esetén: teszt	
Dráma	X		
Művészetek (vizuális kultúra)	10 perc beszélgetés tanári vezető kérdésekkel		A portfólió egyeztetett részeinek bemutatása
Művészetek (mozgókép és média)		11-12. évfolyam: feladatsor az éves anyagból a helyi tanterv követelményei alapján	
Digitális kultúra		X	
Testnevelés és sport			Az adott évfolyamon a helyi tanterv követelményei alapján. (45 perc)
Tánc			Az adott évfolyam helyi tantervben megadott tananyagából
Természettudomány		**Nyelvi előkészítő és 11. évfolyam:** Az adott évfolyamon a helyi tanterv követelményei alapján. (45 perc)	

Az értékelés helyi rendje

Osztályozó és különbözeti vizsgák esetén, illetve ezek pótló vizsgájánál

40% - 0% =1
55% - 41% =2
70% - 56 % =3
85% - 71 % =4
100% - 86% =5

A teljesítményszázalékos értékelés kialakítása során az érettségi vizsga kritériumai alapján íratott dolgozatoknál alkalmazhatók az érettségi vizsga értékelési szempontjai.

Javító vizsgánál, illetve ennek pótló vizsgájánál
0 - 49% - 1
50 - 84% - 2
85 -100% - 3

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a területileg illetékes kormányhivatal szervezi.
A tanuló - kiskorú tanuló szülője aláírásával - a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik napig jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni.

A főigazgató a bejelentést öt napon belül továbbítja a vizsgáztatásra kijelölt intézménynek, amelyik az első félév, illetve a szorgalmi idő utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülő aláírásával - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehessen. Az iskola a kérelmet hét napon belül továbbítja a vizsgáztatásra kijelölt intézménynek.

Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgabizottság, illetőleg a vizsgáztató iskola törzslapi bejegyzés céljából értesíti azt az iskolát, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamra lépéséről - figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott, illetve a vendégtanulóként szerzett osztályzatot - az az iskola dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló tanulmányi átlagát, magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Másik nemzetiségi kétnyelvű iskolából történő átvételkor különbözeti vizsgát nem írunk elő.
Amennyiben a tanuló nem nemzetiségi iskolából kéri az átvételét, német nyelvi meghallgatáson vesz részt és a német nyelven tanított tantárgyakból különbözeti vizsgát írhatunk elő számára.
A főigazgató lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló. A felkészüléshez egyéni segítségnyújtást kell biztosítani az átvett tanuló számára. Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére eggyel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

12. A felvételi eljárás különös szabályai

A felvételi ügyekben az intézmény a köznevelési törvény rendelkezéseit alkalmazza.

A jelentkezők felvételi eljáráson vesznek részt, amelynek eredményeként az iskola felvételi rangsort készít. A felvételi döntés a jelentkezőnek a rangsorban elfoglalt helyezése, valamint az iskola által felvehető tanulói létszám függvényében történik.

A tanulóknak központi felvételi vizsgát (matematika, magyar nyelv) kell írniuk. A központi írásbeli vizsga matematika eredményét a felvételi eljárás során beszámítjuk, a magyar nyelv eredményét nem vesszük figyelembe. A magyar központi feladatsor helyett német nyelvű szövegértésen alapuló, nemzetiségi ismereteket is tartalmazó feladatsort kell a tanulóknak megoldaniuk. A feladatsor nyelvtani követelménye lefedi az általános iskolák számára kiadott kerettantervek előírásait. A német nyelvet nem tanult tanulók esetében a magyar központi feladatsor eredménye kerül beszámításra.

A 2011. évi CLXXIX. törvény – a nemzetiségek jogairól – 28. § értelmében „A nemzetiségi nevelési, oktatási intézményt az érintett nemzetiséghez nem tartozók csak akkor vehetik igénybe, ha az intézmény – az adott nemzetiség igényeinek kielégítése után – betöltetlen férőhellyel rendelkezik.” A német nemzetiségi hovatartozásról szóló nyilatkozatot a jelentkezési laphoz kell csatolni az összes tanulmányi területet illetően.

A rangsor kialakításának meghatározó elemei:

- felvételi eljárás során szerzett pontszám (bizonyítvány + írásbeli + (szóbeli))
- egyenlő pontszám esetén a következő feltételeket nézzük meg:
    1. nemzetiségi hovatartozásról szóló nyilatkozat megléte
    2. testvér ide jár

A felvételi eljárás részletes leírását az intézmény Felvételi Tájékoztatója tartalmazza.

Az intézmény helyi tanterve

1. A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánkban a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4) Kormányrendelet hatosztályos gimnáziumra és a négyosztályos gimnáziumra vonatkozó kerettanterveket alkalmazzuk, figyelembe véve a 20/2012- es EMMI rendelet XVI. fejezetét, valamint „A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve” c. tárcadokumentumot.
A nemzetiségi nyelvi előkészítő évfolyamra a nemzetiségi ajánlásokat figyelembe véve külön helyi tantervet dolgoztunk ki.

A nemzetiségi német nyelv és irodalom tantárgy követelményei - tekintettel arra, hogy tartalmazzák az Közös Európai Referenciakeret követelményeit - egyúttal lefedik a német, mint idegen nyelv tantárgy követelményeit is.
A német nyelv írásbeli és szóbeli vizsgáin előforduló szövegek és az ezeken alapuló kommunikáció a következő témakörök valamelyikéhez hozzárendelhetők. A témakörök nagyrészt a „Deutsches Sprachdiplom der KMK – Stufe II.” vizsgájához kiadott listáról származnak. Míg az emelt szinten a témák megközelítési módja általános, elvont és összetett, addig a középszinten a megközelítési mód személyes, konkrét és egyszerű. Témák: Mindennapok és a család, A fiatalok és a felnőttek világa, Iskola és művelődés, Sport és szabadidő, Az egyén és a társadalom, Férfi- és női szerepek, Kultúra és tudomány, Technika és fejlődés, Természet és környezet, A munka világa, Találkozás a mássággal, A média világa, Politika, Európa, Múlt és jelen, Jövőképek.

Az iskolában az egyes évfolyamokon tanított tantárgyakat és azok óraszámait az alábbi táblázatok (óratervek) foglalják össze.

Intézményünkben a német nyelven oktatott tantárgyakat a táblázatban *-gal jelöljük.

Hat évfolyamos gimnázium (2020-as NAT alapján)

Az óraterv felmenő rendszerben a 2020-21-es tanévben a 7. évfolyamon került bevezetésre.

A 7. évfolyamra felvett tanulók német nyelvismerete különböző szintű, ezért a diákokat kezdő és haladó nyelvi csoportba osztjuk. A német nyelvből alacsonyabb tudásszinttel rendelkezők a 7. és 8. évfolyamon megemelt német óraszámban tanulnak.
Kilencedik évfolyamtól minden tanuló azonos nemzetiségi kétnyelvű oktatásban vesz részt.

Élve a nemzetiségi iskolák számára biztosított azon lehetőséggel, hogy a készségtárgyak óraszáma egy-egy órával csökkenthető évfolyamonként, az ének-zene tantárgy követelményei integráltan jelennek meg az alábbi tantárgyakban: német nemzetiségi nyelv, német nemzetiségi népismeret, dráma és színház és nemzetiségi tánc.

A testnevelés órákból 1 óra nemzetiségi tánc.

A 11. és 12. évfolyamon legalább 4-4 tanórát bármely érettségi tantárgy oktatására kell felhasználni. Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább további 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie.
A természettudományos ismeretek és az MTMI készségek fejlesztése érdekében a gimnáziumban a 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak fakultáción természettudományos tantárgyat, egy jelenségek vizsgálatán alapuló, komplex szemléletmóddal oktatott, a természettudományos műveltséget bővítő integrált természettudomány tantárgyat kell tanulniuk heti két óra időkeretben. A választott tantárgyak ismeretanyaga nem képezi részét e tárgyak középszintű érettségi követelményeinek, ugyanakkor az érettségi vizsga letételéhez az itt megszerzett tudás és készségek segítséget jelentenek.

Óraterv a helyi tantervekhez	**Hatévfolyamos gimnázium**							
Tantárgyak	**7. évf.**		**8. évf.**		**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
	két-nyelvű kezdő	**két-nyelvű haladó**	**két-nyelvű kezdő**	**két-nyelvű haladó**				
magyar nyelv és irodalom	1+2	1+2	1+2	1+2	2+2	1+3	1+3	1+3
nemzetiségi nyelv és irodalom *	6	5	6	5	4+1	3+2	3+2	3+3
idegen nyelv (angol)	3	3	3	3	3	3	4	4
matematika *	3	3	3	3	3	3	3	4
történelem *	2	2	2	2	2	3	3	3
állampolgári ismeretek *			1	1				1
nemzetiségi népismeret *	1	1	1	1	1	1	1	1
Etika / hit- és erkölcstan *	1	1	1	1				
természettudomány							2	
kémia	1	1	2	2	1	2		
fizika	2	2	1	1	2	3		
biológia	1	1	2	2	3	2		
földrajz *	2	2	1	1	2	2		
vizuális kultúra *					1	1		
dráma és színház *	1	1						
mozgóképkultúra és média-ismeret *							1	1
digitális kultúra	1	1	1	1	2	1	2	
testnevelés (nemzetiségi tánc*)	4 (1)	4 (1)	4 (1)	4 (1)	4 (1)	4 (1)	4 (1)	4 (1)
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1
emelt szintű órák							4	4
Összesen	33	32	33	32	35	36	35	34

Hat évfolyamos gimnázium (2012-es NAT alapján)

Az óraterv a 2020-21-es tanévet megelőzően megkezdő évfolyamokra vonatkozik kimenő rendszerben.
A hat évfolyamos gimnázium és a nemzetiségi oktatás előírásait figyelembe véve az alábbi óraszámokat határozzuk meg.
Mivel a hozzánk érkező tanulók nyelvismerete különböző szintű, ezért a diákok 7. és 8. évfolyamon különböző szintű nemzetiségi kétnyelvű képzésben részesülnek. A német nyelvből alacsonyabb tudásszinttel rendelkezők megemelt német óraszámban tanulnak.
Kilencedik évfolyamtól minden tanuló azonos nemzetiségi kétnyelvű oktatásban vesz részt. A testnevelés órából 1 óra nemzetiségi tánc.

Óraterv a helyi tantervekhez – 7–12. évfolyam, gimnázium								
Tantárgyak	**7. évf.**		**8. évf.**		**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
	kétnyelvű I.	**kétnyelvű II.**	**kétnyelvű I.**	**kétnyelvű II.**				
Nemzetiségi német nyelv és irodalom	7*	5*	7*	5*	5*	5*	5*	6*
Magyar nyelv és irodalom	2+2	2+2	2+2	2+2	2+2	1+3	1+3	1+3
Idegen nyelv (angol)	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3	3*	3*	3*	4*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2*	2	2*	3*	3*	3*	3*
Erkölcstan/hittan	1	1*	1	1*				
Etika							1*	
Nemzetiségi népismeret	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Biológia – egészségtan	2	2	1	1		2	2	2
Fizika	2	2	1	1	2	2	2	
Kémia	1	1	2	2	2	2		
Földrajz	1	2*	2	2*	2*	2*		
Ének-zene	1*	1*	1*	1*	1*			
Vizuális kultúra				1*		1*		
Dráma					1*			
Művészetek (vizuális kultúra)							-	1*
Művészetek (mozgókép és média)							1*	1*
Informatika	1	1	1	1	2	2		
Testnevelés és sport	4*+1*	4*+1*	4*+1*	4*+1*	4+1*	4+1*	4+1*	4+1*
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Emelt szintű órák (választható)							4	4
Rendelkezésre álló órakeret	**35**	**34**	**35**	**34**	**35**	**36**	**35**	**35**
Német nyelvű órák	**15**	**17**	**15**	**18**	**17**	**16**	**15**	**17**

Négy évfolyamos gimnázium (2020-as NAT alapján)

Az óraterv felmenő rendszerben a 2020-21-es tanévben a 9. évfolyamon került bevezetésre. Élve a nemzetiségi iskolák számára biztosított azon lehetőséggel, hogy a készségtárgyak óraszáma egy-egy órával csökkenthető évfolyamonként, az ének-zene tantárgy követelményei integráltan jelennek meg az alábbi tantárgyakban: német nemzetiségi nyelv, német nemzetiségi népismeret és nemzetiségi tánc.

A testnevelés órákból 1 óra nemzetiségi tánc.

A 11. és 12. évfolyamon legalább 4-4 tanórát bármely érettségi tantárgy oktatására kell felhasználni. Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább további 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie.
A természettudományos ismeretek és az MTMI készségek fejlesztése érdekében a gimnáziumban a 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak fakultáción természettudományos tantárgyat, egy jelenségek vizsgálatán alapuló, komplex szemléletmóddal oktatott, a természettudományos műveltséget bővítő integrált természettudomány tantárgyat kell tanulniuk heti két óra időkeretben. A választott tantárgyak ismeretanyaga nem képezi részét e tárgyak középszintű érettségi követelményeinek, ugyanakkor az érettségi vizsga letételéhez az itt megszerzett tudás és készségek segítséget jelentenek.

Óraterv a helyi tantervekhez	**Négyévfolyamos gimnázium**			
Tantárgyak	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12.évf.**
nemzetiségi német nyelv és irodalom *	4+1	3+2	3+2	3+3
magyar nyelv és irodalom	2+2	1+3	1+3	1+3
idegen nyelv (angol)	3	3	4	4
matematika *	3	3	3	4
történelem *	2	3	3	3
állampolgári ismeretek *				1
nemzetiségi népismeret *	1	1	1	1
természettudomány			2	
kémia	1	2		
fizika	2	3		
biológia	3	2		
földrajz *	2	2		
vizuális kultúra *	1	1		
mozgóképkultúra és médiaismeret *			1	1
digitális kultúra	2	1	2	
testnevelés (nemzetiségi tánc*)	4 (1)	4 (1)	4 (1)	4 (1)
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
emelt szintű órák			4	4
Összesen	**35**	**36**	**35**	**34**

A nyelvi előkészítő évfolyam óraterve (2020-as NAT alapján)

Tantárgyak	**Nyelvi előkészítő**
magyar nyelv és irodalom	2
nemzetiségi nyelv és irodalom *	15
matematika *	2
történelem *	1
nemzetiségi népismeret *	1
természettudomány *	2
idegen nyelv (angol)	3
dráma és színház *	1
digitális kultúra	2
testnevelés	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1
Összesen	**35**

A megcélzott kimeneti szint a kezdő és a haladó csoportban egyaránt a B1. A tanév végén kötelező alapvizsgát tesznek a tanulók, amelynek keretében komplex nyelvvizsga feladatokat (olvasásértés, hallás utáni értés, nyelvtani teszt, önálló szövegalkotás írásban-szóban) oldanak meg. Az a diák haladhat tovább a német nemzetiségi oktatásba, aki az évközi értékelés során és az év végi komplex nyelvvizsga alkalmával eléri a minimális elégséges szintet. Amennyiben a tanuló a kívánt követelményt nem teljesíti, augusztus végén javítóvizsgát tehet. Sikertelen javítóvizsga esetén a tanuló a nyelvi előkészítő évfolyamot nem ismételheti meg, és iskolánkban tanulmányait nem folytathatja

2. A választott kerettanterv feletti óraszámok

A kerettantervekben meghatározott tananyag a rendelkezésre álló órakeret 90%-t fedi le. A fennmaradó 10% felhasználásáról a szaktárgyak helyi tanterve rendelkezik.

3. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

A helyi tantervek tartalmazzák azokat a témaköröket, amelyeket a középszintű érettségi vizsga követelményeit figyelembe véve oktatunk. A mindenkori részletes vizsgakövetelmények és vizsgaleírások az oktatas.hu oldalon találhatók.
A jogszabályoknak megfelelően minden tanévben nyilvánosságra hozzuk az intézmény honlapján az adott tanévre vonatkozó érettségi témaköröket/tételcímeket, a tantárgyi előírások alapján.

4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

4.1. A csoportbontások szervezési elvei

A német nyelv és irodalom, illetve a német nyelven tanított tantárgyak esetében alapvető szempont, hogy csoportbontásban tanítjuk. Ettől eltérni csak kis létszámú osztályok (max. 23 fő) esetén lehet.
Német nyelvből a hetedik és a nemzetiségi nyelvi előkészítő évfolyam tanulóit a német nyelvtudásuk alapján bontjuk csoportokra.

A matematikát minden osztályban csoportbontásban tanítjuk. Ettől eltérni csak kis létszámú osztályok (max. 23 fő) esetén lehet. A kilencedik évfolyamtól kezdődően, lehetőség szerint, tudásszint szerinti csoportokat hozunk létre. A csoportok kialakításánál elsődleges a tanulók létszámarányos elosztása.
A gimnáziumban az angol nyelv esetében is csoportbontást alkalmazunk. A csoportok beosztását 7. és 9. évfolyam elején nyelvi szintfelmérés alapján határozzuk meg. A 12. évfolyamon a sikeres előrehozott érettségik számának függvényében a csoportbeosztás változhat.

A digitális kultúra tantárgy esetében is csoportbontást alkalmazunk.

Amennyiben a csoportlétszámok csökkenése indokolja, egyes csoportok összevonásra kerülhetnek, illetve ahol ezt a célszerűség és takarékosság indokolja, összevont órákat tartunk (pl. nemzetiségi tánc).

Testnevelés órákon lehetőség szerint a fiúkat és lányokat külön csoportba bontjuk.

4.2 Egyéb foglalkozások szervezési elvei

A tanórán kívüli foglalkozások szervezésében gondot fordítunk a tehetséggondozásra és a felzárkóztatásra. A tehetséggondozás területei a különböző témájú szakkörök (pl. EPAS, latin nyelvi szakkör, iskolaújság, német nyelvű színjátszás, nemzetiségi kórus).
A szakkörök kínálatát pedagógusaink és diákjaink érdeklődési köréhez igazítjuk.

Külön figyelmet fordítunk az egyéni foglalkozásokra a tanulmányi vagy sportversenyekre történő felkészülés során.
Egyéni felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk a gyengébb tanulmányi átlaggal rendelkező diákok számára. A felzárkóztató foglalkozásokat vagy a szaktanár tartja saját csoportjának vagy a munkaközösség megállapodása értelmében évfolyami szinten egy szaktanár vezeti.

Külön figyelmet fordítunk a diákok érettségi és DSD-I. és DSD-II. vizsgára történő felkészítésére. A felkészítő foglalkozásokat - amennyiben ezt a tantárgyfelosztás lehetővé teszi - választható kötelező óraként, órarendi keretben (8. óra) tartjuk. Iskolánkban bevált módszer a szóbeli vizsgákra történő felkészítés során a tanórán kívül szervezett tételfeleltetés.

5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a tantestület szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók;
- a taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségének javulását elősegítő esetben vezetünk be.

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok elsősorban olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket hivatalosan tankönyvvé vagy segédanyaggá nyilvánítottak.
A német nyelven tanított tárgyaknál a hiányzó német nyelvű tankönyveket, munkafüzeteket német kiadványokkal, vagy a szaktanárok által összeállított, házilag sokszorosított tanulási segédanyagokkal pótoljuk.
A bejövő évfolyamokon tanuló diákok szüleit felvételt követően tájékoztatjuk azokról a tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és egyéb felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben szükség lesz.

Az iskola mindenkori tankönyvfelelőse az intézmény könyvtáros tanára. Az állam által biztosított ingyenes tankönyveket – a munkafüzetek kivételével – az igazgató az iskola könyvtári állományába veszi, a továbbiakban az iskolai könyvtári állományban elkülönítetten kezeli, és a tanuló részére a tanév feladataihoz rendelkezésre bocsátja az iskola házirendjében meghatározottak szerint.

A tankönyvek, segédkönyvek beszerzésével összefüggő iskolai döntések előkészítésére a jogszabályokban foglaltakat alkalmazzuk.
Az iskola – pénzügyi lehetőségeihez mérten – saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva nyomtatott taneszközöket szerez be az iskolai könyvtár számára.
A tanulóknak a tartós tankönyveket könyvtári kölcsönzéssel biztosítjuk.

Az iskolától kölcsönzött tankönyveket – a szükséges hosszabbítások kivételével (pl. érettségi tárgyból az érettségire való felkészüléshez) – a tanév végén, illetve az iskolánkkal fennálló tanulói jogviszony megszűnésekor a tanulóknak sértetlen állapotban vissza kell adniuk.

A nemzetiségi tankönyveket tartós tankönyvként 4 évig kell használni.

6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A gimnáziumban folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – az általános iskolában már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
Feladat továbbá az iskolai alapműveltség megszilárdítása, amelynek során a felsőbb évfolyamokon már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez

szükséges kompetenciák. A kulcskompetenciák fejlesztését az egyes műveltségi területek tananyagával valósítjuk meg.

Nevelési-oktatási feladataink:

- Fejlesztjük a magas szintű nyelvi kompetenciák elsajátítását a kétnyelvűségen keresztül.
- Megalapozzuk vagy elmélyítjük a nemzetiségi identitástudatot.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók önművelését, egyéni tanulási módszereinek és szokásainak kialakítását.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a koncentráció képességét alapozzuk meg.
- Az egészséges életvitel kialakítására hangsúlyt fektetünk.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Megismertetjük és gyakoroltatjuk a helyes magatartásformákat.
- Az önismeret alakításával fejlesztjük és önértékelés képességét fejlesztése, tudatosítjuk az együttműködés értékét a családban, a társas kapcsolatokban.
- Mélyítjük és gazdagítjuk az értelmi és érzelmi intelligenciát.
- Fejlesztjük az aktív tanulást, a kreativitást, törekszünk az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára, a tanulók egészséges terhelésére, személyre szóló, fejlesztő értékelésükre.

7. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a Köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

Diákjaink számára a pedagógiai programunk heti öt testnevelési órát tartalmaz. A helyi tantervünk szerint (a nyelvi előkészítő évfolyamot kivéve) ebből heti 1 óra nemzetiségi tánc.

Tanórai kereten kívül biztosítjuk tanulóink számára az országos, a megyei, valamint a területi sportversenyeken, a diákolimpián történő részvétel feltételeit és az azokra történő felkészítést. A tanulói igények felmérése alapján a legnépszerűbb sportágakban házibajnokságokat szervezünk.

8. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor a tantárgyfelosztásnál figyelembe kell venni azt is, hogy minden pedagógus számára heti 24 óra tanítási óra vagy egyéb foglalkozás biztosítva legyen. A tantárgyfelosztás elkészítésénél törekszünk a tanárváltások minimalizálása.

A 11–12. évfolyamon meghirdetjük az emelt szintű érettségire való felkészülés lehetőségét szabadon választható órák felvételével.

A választható tantárgyak esetében az emelt szintű érettségi vizsgára heti 2 órában tanító pedagógus kiválasztásában szerepet játszik a mindenkori tantárgyfelosztás figyelembevétele mellett az a szempont is, hogy a pedagógusnak hány tanulója jelentkezik emelt szintre.
Választható tantárgy esetén a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében ugyanazok a szabályok vonatkoznak a felvett órára, ezáltal ez kötelező tanórai foglalkozássá válik.
Az emelt szintű oktatásra való felkészítést a kötelező érettségi tantárgyakból vállaljuk: nemzetiségi német irodalom (jelentkezés függvényében), magyar irodalom (jelentkezés függvényében), történelem, matematika.
A nem kötelező érettségi tantárgyakból abban az esetben indítunk emelt szintű érettségire való felkészítést, ha a jelentkezők száma eléri az öt főt.
Nem javasoljuk az emelt szintre való jelentkezést abban az esetben, ha a tanuló a 10. évfolyam végén nem érte el a jó év végi osztályzatot az adott tantárgyból.

A választható tantárgy esetében a jelentkezés egy tanévre szól. Amennyiben a tanuló később úgy dönt, hogy a szabadon választott tantárgya óráit valamilyen okból nem kívánja látogatni, vagy helyette más tárgyat kíván felvenni, lehetősége van arra, hogy újra éljen választási jogával. Ezt a jogot a 11. évfolyam tanévének végén gyakorolhatja.
Más emelt szintű tantárgy választása esetén a tanulóval történt egyeztetés után az előző évben tanultakból különbözeti vizsgát tesz.
Mindenféle választási/változtatási szándékot írásban kell jelezni az iskola főigazgatójának, a váltás akkor történhet meg, ha a benyújtott kérvény alapján a főigazgató azt engedélyezi.

Felmenő rendszerben a tanulóknak a 11. évfolyamon kötelező természettudományos tárgyat tanulni, ezt megteheti emelt szintű érettségire történő felkészítés választásával (heti plusz 2 óra) vagy a természettudomány tantárgy tanulásával. Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább további 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie. Választása közép vagy emelt szintű érettségire történő felkészítésre szólhat.

9. Projektoktatás

A korábban jól bevált, az iskola hagyományrendszerébe beépült tevékenységi formák alapján a Pedagógiai program végrehajtása során sajátos pedagógiai módszereket is alkalmazunk. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül.
A tantárgyakba beépítve kisebb projekteket készítenek a tanulók pl. népismeretből, magyar nyelv és irodalomból, német nyelv és irodalomból. Iskolai méretű projektet készítünk a Schiller-naphoz kapcsolódva. Ezen kívül a különböző évfordulók, az iskolában futó pályázati programok is alkalmat adhatnak tematikus projektnapok szervezésére.

10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Pedagógiai programunkban szerepet kap a felzárkóztatás, a tanulási problémák megelőzése, kezelése. Törekszünk a differenciált tanulásszervezési eljárások alkalmazására, egyénre szabott tanulási lehetőségek megteremtésére. Helyes tanulási technikák elsajátításával megelőzhető a tanulási kudarc. Ez sokat segíthet a tanuló motivációjának erősítésében.

Az egyenlőség elvét a különbségek és a sokszínűség figyelembevételével kell alkalmazni, törekedve arra, hogy a tanulók valóban egyenlő bánásmódban részesüljenek.

Az egyenlő bánásmód követelményét az oktatással összefüggésben érvényesíteni kell különösen
a) az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
b) az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
c) a teljesítmények értékelése,
d) az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
e) a kollégiumi elhelyezés és ellátás,
során.

Az oktatási intézményben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.
A nevelőtestület minden tagja tisztában kell legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítania kell a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó, toleráns légkört, bővítenie kell ezen irányú ismereteit.
Probléma, esélyegyenlőség sérülése esetén jeleznie kell az iskolavezetésnek.

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését.

E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- A szociálisan nehéz helyzetben lévő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítésének formái a jogszabályi lehetőségeket szem előtt tartva a következő területeken:
    - tanulmányi kirándulások anyagi támogatása,
    - kedvezményes ebéd biztosítása,
    - javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására.
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Rendszeres felvilágosító munka az osztályfőnök, a szaktanárok, a védőnő illetve külső szakemberek segítségével (drog, alkohol, dohányzás).
- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzen alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

11. A folyamatos továbbhaladás feltételei és követelményei

A továbbhaladás feltételeire az alábbi meghatározások irányadók:

- A kötelező érettségi tantárgyaknál: az évfolyamokon előírt témaköröknek, a középszintű érettségi vizsga alapkövetelményeinek teljesítése
- A nem kötelező érettségi tantárgyaknál a magasabb évfolyamba lépés feltétele a tantervben rögzített minimális követelmények teljesítése.
- A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket minden kötelező és választott tárgyban a tanév végén súlyozott átlag alapján legalább elégséges szinten teljesítette.

Aki maximum három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, felsőbb osztályba csak sikeres javítóvizsga után léphet. Négy tantárgy elégtelen osztályzata esetén a tanuló évfolyamismétlésre kötelezett.

Ha a tanuló hiányzása az adott tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén **osztályozóvizsgára** utasítható, ha nem áll rendelkezésre elegendő számú jegy a tanuló értékeléséhez. A sikertelen osztályozóvizsga esetén a tanuló évfolyamismétlésre kötelezett.
A nem tanköteles tanuló esetében osztályozóvizsga engedélyezhető. Elutasítás esetén megszűnik a tanuló jogviszonya, anélkül, hogy tanulmányait befejezte volna.

Az **egyéni tanrendet** a jogszabályoknak megfelelően az Oktatási Hivatalnál lehet kérelmezni. Az egyéni tanrendben tanuló diák félévkor és a tanév végén minden tantárgyból az adott évfolyamon osztályozóvizsgát köteles tenni. Az értékelés, minősítés és továbbhaladás rendje ebben az esetben is azonos az általános eljárás rendjével.
A tanuló az osztályozó vizsgára önállóan készül fel, erről a szülő gondoskodik.

A továbbhaladással kapcsolatos egyéb kérdésben a köznevelési törvény az irányadó.

12. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése a nevelő-oktató munka meghatározó feladata. A mérési és értékelési rendszer felméri, hogy az iskola tanulói az adott évfolyamon, illetve a meghatározott mérési szakaszban hogyan tettek eleget a helyi tantervben előírt követelményeknek. Eredményes nevelő-oktató munkánk alapvető feltétele, hogy az értékelési rendszer iskolai szinten egységes legyen.

A kiemelt figyelmet és különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében az értékelés során a szakértői bizottság által meghatározott kedvezményeket biztosítjuk.

12. 1. Az értékelést megalapozó ellenőrzés célja

- a tanulók munkájának értékelése, ösztönzése,
- visszajelzés a tanulási folyamatban érintetteknek - osztályfőnök, szaktanár, szülő tanuló - a tanuló tudásának erősségeiről és hiányosságairól,
- az önértékelés képességének kialakítása,
- személyiség fejlesztése.

12. 2. Az ellenőrzés és az azt követő értékelés legyen

- folyamatos, rendszeres, tervszerű és aktuális,
- kiszámítható, nem kampányszerű,
- érthető, követhető,
- sokoldalú, vegye figyelembe a tanuló életkori sajátosságait, a tantárgy jellegét, a tanuló önmagához viszonyított fejlődését,
- módszertanilag változatos,
- konkrét, objektív és igazságos, szükség estén méltányos,
- nem lehet a fegyelmezés, büntetés eszköze.

12. 3. Az ellenőrzés, értékelés formái

Az értékelés konkrét formáját, anyagát a pedagógus választja ki, törekednie kell azonban – az érettségi követelmények szem előtt tartásával – a helyes arányok kialakítására.
Fontos alapelv, hogy a pedagógusnak a tanév elején ismertetnie kell valamennyi értékelési formával kapcsolatos elvárásait, szempontjait.
Célszerű kezdetben közösen gyakorolni az értékelést, ezzel is ösztönözni a tanulók helyes önértékelését. Hangsúlyozottan érvényes ez a 7. és 9. évfolyam kezdetén, valamint új tantárgy tanulásánál.
Számonkérni csak a megtanított tananyagot lehet.
Általános irányelvként alapórán a középszintű érettségi követelményeihez, emelt szintű érettségire felkészítő órán az emelt szintű érettségi követelményeihez igazodik a számonkérés.
Meg nem engedett eszköz alkalmazása esetén a tanuló tudása elégtelen.
A munkaközösség-vezető rendszeresen ellenőrzi a pedagógusok értékelő tevékenységét, tapasztalataira beszámolójában kitér.

<u>Az értékelés fajtái</u>

Diagnosztikus értékelés:

Előzetes helyzetfeltárás a tanuló tudásáról a tanulás hatékonyságának javítása érdekében. Rögzíti egy-egy tanítási-tanulási szakasz kezdetén a tanulók tudását. Az értékelés nem fejeződik ki érdemjegyekben.
Alkalmazásának lehetőségei:
bejövő évfolyamok tudás szintjének felmérése
új témakörök bevezetése
témakörök összefoglalása.

Formatív értékelés:

A szaktanárok rendszeresen mérik a tanulók teljesítményét, és osztályzatokkal értékelik azt, a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérője. Felhívja a figyelmet a tanuló haladási ütemére, eredményeire, hiányosságaira. A kapott mérési eredmények alapján fejlesztő hatású, megerősítő nevelő- oktató munkát tervezünk.
Az értékelés során különböző módszereket használunk, például feleltetés, megfigyelés, feladatlapos felmérés.
Alkalmazásának lehetőségei:
a tanítási-tanulási folyamat során a tanuló tudásának megerősítése, javítása
a tanulók önellenőrző, önértékelő képességének fejlesztése.

Szummatív értékelés:

A lezáró-minősítő értékelést a tanulási folyamat szakaszainak befejezésekor alkalmazzuk. A minősítő értékelés globális képet ad a tanulóról, arról, hogy egy-egy tanulási periódus végén milyen mértékben tett eleget a tanulmányi követelményeknek, viszonyít a kiinduló tudásállapothoz. Célja a tanuló tudásának értékelése, minősítése.
Alkalmazásának lehetőségei:
nagyobb tanulási témák, időegységek végén (félév, tanév vége, érettségi vizsga).

Az írásbeli ellenőrzés formái lehetnek:

a bejövő évfolyamoknak év eleji diagnosztikus mérés
röpdolgozat
dolgozat
témazáró dolgozat
évfolyamdolgozat
évfolyamvizsga
házi dolgozat
házi feladat
füzetmunka

Az évfolyamdolgozatok átlagát, jegymegoszlását – az eredményességet, esetleges tendenciákat elemezve – a félévi és év végi munkaközösségi beszámolókban részletesen be kell mutatni.

A tanulók túlzott terheltségének megakadályozása érdekében az osztályban tanító tanárok a témazáró dolgozatok íratásának időpontját a lehetőségekhez mérten összehangolják. A témazáró dolgozatokat megírásuk előtt legalább egy héttel be kell jelenteni a diákoknak. Tantestületi határozatunk értelmében a diákok egy nap kettőnél több témazáró dolgozatot nem írhatnak.

Amennyiben a témazáró dolgozat írásánál a tanulók több, mint egyharmadának elégtelen osztályzata születik, azt a szaktanár köteles jelezni a munkaközösség vezetőnek, elemzik az esetleges okokat, körülményeket, megbeszélik a további feladatokat.

Az írásbeli dolgozatok javítását a tanár tanórán kívül, az SZMSZ-ben megszabott időhatáron (15 munkanap) belül végzi el. Az írásbeli munkák értékelésénél a tanár ismerteti szempontjait, A dolgozatokat hiányzás esetén a tanárral egyeztetett időpontban pótolni kell. A dolgozat pótlása a tanórán kívül is történhet. A megadott határidőig nem pótolt dolgozat elégtelen osztályzatot jelent.
Javító dolgozat megírásának lehetőségéről a tanár dönt, de minden osztályzat bekerül a naplóba.

A szóbeli értékelés formái:

felelet, (maximum 3 leckére visszamenő + ismétlő kérdések)
tételfelelet,
kisérettségi,
kiselőadás, prezentáció
órai munka,
memoriter,

A készség tárgyak értékelése:

Pl. testnevelés, vizuális kultúra, tánc és dráma esetében.
A tantervi követelményeken túl figyelembe kell venni a tanuló adottságait, képességeihez mért aktivitását, kezdeményező készségét, érdeklődését.
Lehetséges a tanulók munkájának csoportos értékelése is.

Az értékelés módja:

Az értékelés alapja az iskola helyi tantervének követelményrendszere.

A tanulók teljesítményének, előmenetelének értékelésénél a köznevelési törvényben megfogalmazott ötfokozatú osztályzati skálát használja iskolánk. A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) osztályzat lehetséges.

Az osztályzat (érdemjegy)
jeles (5): ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni képes;
jó (4): ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását;
közepes (3): ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, csak segítséggel tudja alkalmazni tudását;
elégséges (2): ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el, kizárólag tanári segítséggel képes önálló feladatvégzésre;
elégtelen (1): ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbtanuláshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, tanári segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.
Egy értékelési tevékenységért egy érdemjegyet kap a tanuló. Kivételt képeznek ez alól: a magyar nyelv és irodalom, német nyelv és irodalom.
Általánosan elvárható, hogy a tanuló rendelkezzék egy félévben a heti óraszám + 1 osztályzattal. A heti egy órás tantárgyakból félévenként minimum három érdemjeggyel kell rendelkeznie.

Az értékelés során adott érdemjegyeket az elektronikus naplóban kell rögzíteni.
A megszerzett jegyekről a szülőt az elektronikus napló segítségével folyamatosan tájékoztatni kell. A szaktanár a jegy adását követően egy héten belül köteles a jegyet a naplóba beírni.
A szaktanár a bukásra álló tanulók szüleit és az osztályfőnököt a tanév rendjében meghatározottak szerint értesíti.

Az elektronikus naplóban az alábbi súlyozásokat alkalmazzuk az érdemjegyekre vonatkozóan:
Házi feladat (zöld jegy), órai munka (kék jegy), röpdolgozat (barna jegy) esetében a jegy súlyozása 0,5
Normál, szóbeli felelet, emelt órán kapott (fekete jegy) esetében a jegy súlyozása 1,0
Témazáró dolgozat (piros jegy) esetében a jegy súlyozása 2,0
Vizsgajegy (lila jegy) esetében a jegy súlyozása 4,0
Vizsgajegyet az alábbi belső mérések során alkalmazunk:
német nyelv és irodalom:
nyelvi előkészítő évfolyamon záróvizsga (írásbeli és szóbeli összesített százalékos eredménye alapján)
11. évfolyam szóbeli irodalom kisérettségi
magyar nyelv és irodalom: 11. évfolyam szóbeli kisérettségi
történelem: 11. évfolyam szóbeli kisérettségi
matematika: 10. évfolyam kisérettségi

Félévkor, tanév végén a tanuló összteljesítményét értékeljük, a bevezetőben leírtakon túl, a következők figyelembevételével:

- a 7. és a 9. évfolyam elején íratott felmérő dolgozat nem számítható be az osztályzatba,
- vizsgajegy az alábbi esetekben adható: kisérettségi, évfolyam dolgozat, próbaérettségi,
- félévkor nem megengedett, év végén pedig lehetőleg kerülendő a végső osztályzatért való „nagy” feleltetés, mivel nem folyamatos munkára ösztönöz,

- az egyes osztályzatokat gondos pedagógiai mérlegelés, nem gépies műveletek útján kell megállapítani,
- emelt szintű érettségire való felkészítéseben résztvevő tanuló esetén az alapórákat és az emelt órákat tartó szaktanárok közösen állapítják meg az érdemjegyet,
- kétes jegy esetén a szaktanár a tanuló képességei és teljesítményének összevetésével, eredményeinek tendenciája, a részosztályzatok súlya, az osztály többi tagjához való viszonyítás, az érettségihez való eljutás lehetősége, a tanuló hozzáállása alapján, a nagyobb teljesítményre ösztönzés elve alapján dönt.

Pedagógiai programunkban javaslatot teszünk az értékelési skálák minél optimálisabb kialakításához, segítve ezzel a szakmai munkaközösségeket. A javaslatban szereplő teljesítményszázalékok általában elfogadottak, de a ponthatárok a tantárgyak és a témák nehézségének függvényében változtathatók a következő kritériumok figyelembevételével:

- az adható elégséges érdemjegy nem haladhatja meg az 50%-t, illetve az adható jeles érdemjegy a 90%-t
- a teljesítményszázalékos értékelés kialakítása során az érettségi vizsga kritériumai alapján íratott dolgozatoknál alkalmazhatók az érettségi vizsga értékelési szempontjai.

Javaslat a teljesítményszázalékok kialakításához:

100% - 86% =5
85% - 71 % =4
70% - 56 % =3
55% - 41% =2
40% - 0% =1

13. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

13.1. A magatartás és szorgalom értékelése

A magatartás, szorgalom értékelésére az iskolaközösség által elfogadott normákat kell alkalmazni. A magatartás érdemjegy az életkori sajátosságokhoz igazodva fejezi ki a tanuló közösséghez, annak tagjaihoz való viszonyát *(*felelősségérzet, a közösség érdekében végzett tevékenység, viselkedés, hangnem*).*
A szorgalom értékelése az egyéni képességeket és körülményeket mérlegelve fejezi ki a tanuló tanulmányi munkához való viszonyát *(*rendszeresség, pontosság, önállóság, kötelességtudat*).*

A tanulók magatartásának és szorgalmának megítéléséhez az osztályfőnök kikéri az osztályban tanító szaktanárok véleményét a félévi és év végi érdemjegyek megállapításához. Az osztályfőnök kikérheti a tanulók véleményét is.
A javasolt osztályzatokat az osztályfőnök állapítja meg, a végleges osztályzatokat a tantestületi osztályozó értekezlet hagyja jóvá. Amennyiben a tantestület és az osztályfőnök javaslata nem egyezik, akkor az osztályban tanító pedagógusok szavazással döntenek az érdemjegyről.

A ***magatartás*** jegyek elbírálása során figyelembe kell venni
- a tanuló személyiségének előző évhez viszonyított pozitív vagy negatív változását
- a közösség érdekeivel való azonosulás szintjét
- a közösség érdekében végzett tevékenységet

Példás magatartású az a tanuló,

- aki betartja a Házirend követelményeit, viselkedése tanórán és azon kívül példamutató
- a rábízott feladatokat példamutatóan ellátja
- nincs igazolatlan órája, és figyelmeztetése

Jó magatartású az a tanuló,

- aki a Házirend követelményeit általában megtartja
- tanórai és azon kívüli viselkedése jó
- a közösség érdekében vállalt feladatait ellátja
- egy igazolatlan órája lehet és legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetője van

Változó magatartású az a tanuló,

- aki a Házirend követelményeit gyakran nem tartja be
- tanórai és azon kívüli viselkedése kifogásolható
- a rábízott feladatok ellátásában nem megbízható
- maximum 10 igazolatlan órája van, illetve osztályfőnöki vagy főigazgatói figyelmeztetője van

Rossz magatartású az a tanuló

- aki rendszeresen, illetve súlyosan vét a Házirend követelményei ellen
- hangvétele, viselkedése durva, vagy szándékosan árt a közösségnek
- 10-nél több igazolatlan órája van, illetve főigazgatói intője van.

A ***szorgalom*** jegyek elbírálása során figyelembe kell venni:

- a tanuló képességeit, és egybevetni az elért tantárgyi eredményekkel
- a tanuló otthoni körülményeit
- a szorgalom jegy ennek megfelelően eltérhet a tantárgyi érdemjegyektől

Példás szorgalmú az a tanuló, aki

- képességeihez képest a maximális teljesítményt nyújtja
- az órákon aktív, rendszeres munkát végez, teljesítménye egyenletes
- céltudatos, önellenőrzésre képes
- bizonyítványában nincs elégtelen osztályzat

Jó szorgalmú az a tanuló, aki

- eredményei kissé elmaradnak képességeitől, lehetőségeitől
- az órákon figyel, aktív, feladatait elvégzi
- egyenletesen, megbízhatóan dolgozik
- bizonyítványában nincs elégtelen osztályzat

Változó szorgalmú az a tanuló, aki

- eredményei a képességeinél, lehetőségeinél gyengébbek.
- ingadozó teljesítményt nyújt, munkája rendszertelen, önellenőrzése fejletlen
- az órákon passzív
- bizonyítványában lehet egy elégtelen osztályzat

Hanyag szorgalmú az a tanuló, aki

- eredményei a képességeinél, lehetőségeinél sokkal gyengébbek
- érdektelenséget mutat
- feladatait nem végzi el
- bizonyítványában kettő, vagy több elégtelen osztályzat van

13.2. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

13.2.1. A tanulók jutalmazásának elvei, formái

Pedagógiai szempontból fontos a tanulók munkájának elismerése. Az iskola dicséretben részesíti azt a tanulót, aki képességeihez mérten kiemelkedő munkát végez, ill. példamutató közösségi magatartást tanúsít.
Dicséretként a következő fokozatok adhatók:

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- főigazgatói dicséret
- tantestületi dicséret

A fokozatok egy tanévben többször is adhatók.

Dicséret adható:

- példamutató magatartásért
- tanulmányi versenyeken elért eredményért
- kimagasló sport teljesítményért
- sorozatos vagy egyszeri, kiemelkedő szereplésért
- iskolai rendezvények szervezéséért, segítéséért
- valamint minden olyan esetben, amikor a tanuló munkája, tevékenysége öregbíti az iskola hírnevét.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. A kiemelkedő tanulmányi, közösségi munkát végző vagy országos versenyeredményt elért tanulók a tanév végén.
Tehetséges, szorgalmas, kitartó és eredményes diákjainkat nyilvánosan jutalmazzuk, példaképül állítjuk, amelyhez anyagi támogatást az iskola alapítványa – Tehetséges Gyermekekért Alapítvány – nyújt. A 12. évfolyamon kerül sor az „Év tanulója díj” átadására. A díjat az iskola nevelőtestülete ítéli oda többségi szavazással a kiemelkedő tanulmányi eredménnyel és közösségi munkával rendelkező végzős tanulónak.
Ezen kívül az alapítvány anyagi lehetőségeitől függően elismerésben részesíti az iskolai tanulmányaik alatt mindvégig kitűnő vagy legfeljebb egy jeles év végi eredményt elért tanulókat.

13.2.2. A tanulók fegyelmezésének elvei, formái

A fegyelmezést nevelő céllal alkalmazzuk a tanuló magatartásának javítása érdekében.

Az a tanuló, aki vét az iskola szabályai ellen, aki kötelességeit elhanyagolja, a Házirendet súlyosan megszegi, igazolatlanul mulaszt, illetve kevésbé súlyos, de ismétlődő fegyelmi vétséget követ el, fegyelmi büntetést kap.

A szaktanárok, illetve az osztályfőnökök által kezdeményezett büntetések

- Szaktanári figyelmeztetést kap az a tanuló, aki tantárgyi kötelességeit többször súlyosan megszegi, illetve viselkedésével zavarja a tanítási órát
- Osztályfőnöki figyelmeztetést kap az a tanuló, aki három szaktanári figyelmeztetést kapott. Az első igazolatlan hiányzás szintén figyelmeztetést von maga után.
- Osztályfőnöki figyelmeztetést kap továbbá fegyelmezetlen magatartásért, kötelességmulasztásért, a vállalt megbízatás nem teljesítéséért.
- Osztályfőnöki intést kap az a tanuló, aki a második osztályfőnöki figyelmeztetését megkapta, illetve aki kötelességeit súlyosan és sorozatosan megszegte, 2-3 igazolatlan óráért, valamint az iskolaépület engedély nélküli elhagyásáért.
- Osztályfőnöki megrovásban részesül az a tanuló, aki az osztályfőnöki intést megkapta, és kötelességeit ezek után is súlyosan megszegte.

Főigazgatói hatáskörbe tartozó büntetések

- Főigazgatói figyelmeztetést kap az a tanuló: aki kötelességeit különösen súlyosan megszegte, 4-6 igazolatlan óráért, aki szándékosan vagy hanyagságból kárt okozott, dohányzott, alkoholt vagy drogot fogyasztott, élet/ és balesetveszélyt okozott, durva és trágár beszédstílushoz, tettlegességhez folyamodott, társa vagy a közösség értékeit eltulajdonította.
- Főigazgatói intést kap az a tanuló, aki az előző fokozatokat kimerítette és halmozottan kötelességszegő, valamint igazolatlan hiányzása meghaladja a 6 órát.
- Főigazgatói megrovást kap az a tanuló, aki az előző fokozatokat kimerítette és halmozottan kötelességszegő.

Az iskolai büntetések további fokozatai:

Tantestületi figyelmeztetés, tantestületi intés, tantestületi megrovás: a főigazgatói hatáskörbe eső büntetéseknél súlyosabb kötelességszegés esetén.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni.

Fegyelmező büntetés fokozatai:
- szaktanári figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- főigazgató figyelmeztetés
- főigazgatói intés
- főigazgatói megrovás

14. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tananyag feldolgozásának, az ismeretek gyarapításának, a készségek alakításának és gyakorlásának a tanóra mellett másik fő színtere az otthoni munka, a házi feladat.
Általános alapelvként azt fogalmazzuk meg, hogy a házi feladat gyakorló jellegű legyen, ne tartalmazzon új anyagot, szolgálhatja viszont az önálló ismeretszerzést vagy az ismeretek bővítését pl. kutatómunka formájában.

A következő alapelveket határozzuk meg a házi feladatokkal kapcsolatban:

- tervezett, rendszeres, nem kampányszerű, a tantárgy helyi tantervében meghatározott követelmények teljesítését szolgálja,
- sokoldalú, a tantárgy jellegének megfelelően lehet szóbeli, írásbeli, gyakorlati,
- a tantárgyra jellemző követelményeket minden tanárnak a tanév elején ismertetnie kell a tanulókkal,
- a szaktanár a feladatmeghatározást, illetve a házi feladat elkészítéséhez szükséges segédeszközöket pl. tanórai vázlat, tankönyv vagy esetleg más könyv, internet stb. egyértelműen adja meg
- ellenőrzése rendszeres, amely történhet: egyénenként, frontálisan, szúrópróbaszerűen, a füzetek beszedésével, anyagból történő feleléssel, tábla előtti gyakorlással, stb., az ellenőrzés kiterjed az elkészítés tényére és tartalmára is,
- értékelhető feleletként, vagy házi dolgozatként (el nem készítése zöld vagy fekete elégtelen érdemjegy),
- kerülni kell a tanulók túlterhelését, ezért mindig az átlagos képességű tanulóhoz kell mérni annak nehézségi fokát, mennyiségét,
- elkészítése a magyar nyelven oktatott tantárgyaknál lehetőleg ne vegyen igénybe 30 percnél több időt, kivéve a hosszabb időintervallumra adott feladatokat,
- szükség van az osztályban tanítók közötti koordinációra, ez elsősorban az osztályfőnök segítségével történhet, aki jelzi, ha a tanulók túlterhelését tapasztalja (osztályfőnöki óra, szülői értekezlet, kollégiumi nevelőtanárok jelzése alapján),
- adása, ellenőrzése, koordinálása, a túlterhelés kérdése minden munkaközösségben évente legalább egyszer megbeszélés tárgyát képezi,
- tanítási szünetre a szokásos napi házi feladat mennyiségénél több nem adható, kivéve a az érettségi vizsgákra készülő tanulókat.

15. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

15.1. NETFIT program keretén belül

A NETFIT egy 21. századi követelményekhez igazodó diagnosztikus és oktatási célú pedagógiai értékelő és visszajelző rendszer, melyről bővebb információ a Magyar Diáksport Szövetség (mdsz.hu) oldalán olvasható. A NETFIT-es méréseket a tanév második felében végezzük el. Az

eredményeket legkésőbb minden tanév május 31-ig feltöltjük az informatikai rendszerbe, ahol a szülők is tájékozódhatnak a tanulók aktuális fizikai állapotáról.

15.2. Helyi tanterv keretén belül

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának tanév elején, szeptemberben történő mérését. Ennek a mérésnek az alapját a *Hungarofit* rendszer jelenti.

- Aerob vagy alap-állóképesség mérése: 1300 m-es síkfutással.
- Izomerő mérése és dinamikus ugróerő mérése helyből távolugrással páros lábbal.
- Dinamikus dobóerő mérése: kétkezes labdadobás hátra fej fölött, tömött labdával.
- Dinamikus erő-állóképesség mérése: vállövi és karizmok erő-állóképességének mérése: mellső fekvőtámaszban karhajlítás és - nyújtás folyamatosan kifáradásig.
- A csípőhajlító és a hasizom erő-állóképességének mérése: hanyatt fekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan.
- A hátizmok erő-állóképességének mérése: hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig.
- Rövidtávfutás

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. *A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak.* A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók a mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre hozzáférhetőek legyenek. Az adatbázis rendszeres vezetésének ellenőrzése a testnevelési munkaközösség vezetőjének feladatkörébe tartozik. A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják.

16. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

16.1. Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészségnevelés célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a képesek legyenek, hogy folyamatosan nyomon kövessék saját egészségi állapotukat, érzékeljék a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat, és ez által képessé váljanak az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.
Az iskolának és a kollégiumnak hozzá kell járulnia a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődéséhez.
A pedagógusoknak fel kell készíteni a fiatalokat arra, hogy képesek legyenek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani. Meg kell ismertetni a tanulót a környezet (elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok) leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőivel.
Támogatást kell nyújtani a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok (pl. a dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás, öltözködési szokások) kialakulásának megelőzésében. Foglalkozni szükséges a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet kell fordítani a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatra történő felkészítésre. Az

egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Az iskolai környezet is szerepet játszik az egészséges testi, lelki, szociális fejlődésben. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős példaértékű szerepe van.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, amelyek biztosítják az egészséges életmód feltételeit.

Az egészségnevelés összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés szabályok ismeret és alkalmazása,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok használatától
- stressz- és konfliktuskezelés
- érzelmek kezelése.

16. 2. Drogstratégia

Célok:

- A tantestület drog-prevencióval kapcsolatos ismereteinek gyarapítása.
- A tantestület nevelési módszereinek, módszertani felkészültségének gazdagítása,
- Készségfejlesztő módszerek alkalmazása a tanulók egészséges életmódra nevelésének folyamatában. A pozitív csoporthatás erősítése a diákok körében tanári és szülői ráhatással is.
- A tanulók egészségmegőrző szokásainak alakítása és a káros szenvedélyektől mentes életmód értékeit tükröző életvitel kialakítása.

Feladataink:

- A szaktárgyak keretében fokozott figyelmet fordítunk a drog-prevencióhoz kapcsolódó témák feldolgozására.
- Kapcsolatot tartunk a segítő intézményekkel: iskolaorvos, védőnő, gyámügy, családsegítő, Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács.

Szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket az iskola egészségfejlesztési, drogmegelőzési tevékenységéről.
Figyelemmel kísérjük a témával kapcsolatos pályázatokat, versenyeket, rendezvényeket.

16. 3. Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel kialakítása. A tanulókat képessé kell tenni arra, hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni a való élettel, hogy maguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, és maguk keressék az arra adható válaszokat. Fel kell ismerniük a tanulóknak, hogy a környezeti problémák mögött gazdasági, társadalmi folyamatok állnak, amelyek globális problémákat okoznak. Meg kell értetni a tanulókkal, hogy környezetünk minősége, gazdagsága létminőségünk egyik alapvető meghatározója. Az ember a természet része, csak akkor van esélye a boldogulásra, ha együttműködik környezetével, törekszik a természet törvényeinek megértésére.

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk, amely egyben biztosítja is a folyamatosságot a környezeti nevelés során.

A nevelési-oktatási folyamat során az alábbi célokat fogalmazzuk meg:

- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az egészség és a környezet összefüggéseink feltárása
- helyi értékek és problémák feltérképezése
- szelektív hulladékgyűjtés
- lakóhelyünk megismerése-értékeink, gondjaink- a megoldás módjai
- a tanuló környezeti problémák iránt érzett felelősségtudatának fejlesztése,
- kapcsolattartás a külső segítő partnerekkel, szervezetekkel.

A kollégium pedagógiai programja

1. Bevezetés

Alapítás éve: 1991.
A kollégium státusza: nem önállóan gazdálkodó, a Friedrich Schiller Gimnázium és Kollégium része.
Férőhelyek száma: 75 leány és fiú.

A Kollégium Pedagógiai programja a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja alapján készült, figyelembe véve a partneri igényeket, intézményünk hagyományait.

Célunk a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése. Feladatunk olyan kompetenciák kialakítása és fejlesztése, melyek a felnőtt életben való boldoguláshoz, a sikerek eléréséhez nélkülözhetetlenek.

2. Helyzetfeltárás és értékelés

2.1. A kollégium társadalmi szerepe

A kollégium a közoktatási rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, a kisebbségi oktatásra, illetve akiknek a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket. A kollégium a környezet, a helyi társadalom, a beiskolázási körzet sajátosságait, partnereinek igényeit, továbbá a társadalmi elvárásokat figyelembe véve végzi munkáját.
A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy segítse a tanulókat a hátrányok leküzdésében, hogy esélyeket teremtsen, biztosítsa az integrációt, a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz. Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség fej-

lesztésében és a felzárkózás segítésében. A kollégium megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátás, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.
A kollégium elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló kisközösségekben a közösségi együttélés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását. Ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

2.2. A tanulói összetétel és a tanulók jellemzői

Kollégiumunk német nemzetiségi gimnázium és kollégiumként működik, intézményünkben 12-19 éves fiúk és lányok laknak. Tanulmányi átlaguk többnyire jobb az iskolai átlagnál. Egy részük tanulásra motivált, másoknak szüksége van a rendszeres segítségre és számonkérésre. Szívesen fordulnak tanulási problémáikkal a kollégiumban dolgozó szaktanárokhoz, és esetenként működnek a tanulópárok is. Kollégistáink között mindig van olyan, aki huzamosabb ideig tartózkodott külföldön, tehát segíteni tud az idegen nyelvű feladatok megoldásában, ill. a német nyelvterületen élő szokások megismertetésében. Tanulás terén az ún. „reál" tárgyak okoznak gondot, ezért ebből sokan korrepetálásra járnak. Egyeseknek a rossz jegy elkerülése a cél, a felsőbb éveseknek pedig a sikeres érettségi és a felsőfokú oktatási intézményekbe való bekerülés. Érettségi után mindenki tovább tanul. Többen rendszeresen sportolnak vagy zeneiskolába járnak. A legkedveltebbek azok a foglalkozások, ahol élményszerűen sajátíthatnak el olyan kompetenciákat, melyek a sikeres életvezetéshez nélkülözhetetlenek.
Tanulóinknak gondot jelent a közvetlen környezetük rendbe tétele és tartása, valószínű, hogy a kollégiumba kerülés előtt ez otthon nem volt feladatuk. Ezért a szobák rendjét naponta ellenőrizzük és értékeljük.

2.3. Feltételrendszer

2.3.1. Humán erőforrás

A nevelési feladatokat a hatályos jogszabályokban végzettséggel rendelkező kollégiumi nevelőtanárok látják el. Munkájukat szoros együttműködésben végzik az intézmény vezetésével. A nevelők rendszeres önképzéssel vagy szervezett továbbképzéssel megújított, szakmai ismeretekkel rendelkeznek. A nevelőtestület képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére, jártas különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában. Egyéniségükkel, megjelenésükkel, felkészültségükkel, műveltségükkel, életmódjukkal követendő példaként szolgálnak a kollégisták számára. Megfelelő empátiával rendelkeznek, pedagógiai kommunikációjukban a tanulók iránti bizalmat, szeretetet helyezik előtérbe. Képesek a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére és megértésére, a konfliktusok eredményes kezelésére.
A kollégiumban a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása jellemzi. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

2.3.2. A pedagógiai folyamatokat kiegészítő, segítő rendszer vizsgálata

Gondnokságunk közös az iskoláéval, mindig segítőkészen állnak rendelkezésünkre. Segítségükkel szervezzük meg tanulóink rendszeres étkeztetését. A működéshez szükséges pénzügyi feltételeket a fenntartói finanszírozáson kívül egyéb forrásokból is biztosítjuk. Minden megjelenő kollégiumi pályázatot elkészítünk, így nagyobb összegű támogatáshoz is már többször hozzájutottunk. Az intézmény „Tehetséges gyermekekért" alapítványa támogatja azokat a kollégistákat, akik anyagi problémák miatt nem tudnak fizetési kötelezettségüknek eleget tenni.

Egyes programjaink tartalmasabbá, színvonalasabbá tételéhez pedig rendszeresen szülők nyújtanak segítséget.

2.3.3. Szervezeti jellemzők
Az intézmény vezetésének a kollégiumi nevelők beszámolnak az elvégzett feladatokról, eseményekről. Az iskolai nevelési értekezleteken a kollégium pedagógusai mindig részt vesznek. A kollégiumi nevelők heti rendszerességgel megbeszélést tartanak. Hetente tartunk diákgyűlést, így tanulóinkat is informálni tudjuk, és ők is beszámolhatnak a kollégiumban történtekről, véleményükről, kívánságaikról. Az információk közzétételének megszokott formája a faliújság. A kommunikáció, együttműködés biztosított.

2.3.4. Tárgyi-dologi feltételek, környezeti jellemzők
A kollégium 75 férőhelyes, 2-6 fős szobákban laknak a tanulók. A vizesblokkokban a megfelelő számú mosdó, zuhany és WC korszerű, higiénikus körülményeket jelent. Ezen kívül van 3 tanulószoba, 2 nevelői szoba, 1 iroda, 2 teakonyha és 2 társalgó. Szükség esetére betegszoba is rendelkezésünkre áll. A berendezéssel (bútorok, szőnyeg, függöny) igyekeztünk a környezetet esztétikussá és otthonossá tenni. Célunk, hogy megteremtsük a nyugodt pihenés, lehetőség szerint az egyéni visszavonulás lehetőségét. A tanulószobákban megteremtjük a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, sport és egyéb szabadidős tevékenységek, szakkörök működésének feltételeit. Az itt elhelyezett számítógépek, televíziók és okostáblák lehetővé teszik a tanulók számára, hogy kis csoportokban vagy esetenként egyénileg is érdeklődésüknek megfelelő tevékenységgel töltsék idejüket. Kollégiumunkban vezeték nélküli internet működik, így akár a szobákban saját laptopjukkal is tudnak dolgozni vagy kikapcsolódni. Van egy kis házi könyvtárunk, melyben az alapvető kötelező irodalmak megtalálhatók. A tanulószobákban pedig több alapvető kézikönyv és szótár áll a kollégisták rendelkezésére. A tágas és jól felszerelt társalgónk alkalmas színtere a közösségi együttlétnek, a kulturált, tartalmas szabadidő eltöltésének. Az épületben lévő konditermet tanulóink mindennap használhatják, a sportcsarnokot pedig heti egy vagy két alkalommal az esti órákban.
Mivel a kollégiumi szobák négy folyosóról nyílnak, az ügyeletes nevelő munkáját a folyosókra elhelyezett kamerák segítik.

2.4. Nevelés, oktatás, képességfejlesztés

A kollégiumi nevelés célja a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.
A kollégium – céljai elérése érdekében – gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet alakít ki, és tanulóközpontú tevékenységrendszert működtet az alábbiak figyelembevételével:

a) az Alkotmányban biztosított állampolgári és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
b) demokráciára, humanizmusra, nemzeti és európai önazonosságra nevelés elveinek alkalmazása a NAT által megfogalmazott elvekkel és kiemelt fejlesztési feladatokkal összhangban;
c) a kollégiumi tanulók, a csoportok és közösségek iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben;
d) a tanulók aktivitásának, alkotóképességének, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése, az öntevékenység és az ifjúsági önszerveződési formákba való bekapcsolódásának támogatása, a tanulói önszerveződő képesség folyamatos fejlesztése és felhasználása;
e) a szülőkkel, iskolával, az intézmény környezetében levő társadalmi és civil szervezetekkel való konstruktív együttműködés;

f) a kollégiumi tanulók, valamint a kollégiumi nevelő-oktatómunka rendszerszemléletű, tudatos, tervszerű vezetéssel, szervezéssel és pedagógiai gyakorlattal való fejlesztése;
g) a nevelési folyamatban részt vevők – szülő, tanuló, tanulói csoportok és közösségek, a kollégiumi és iskolai tantestület, a küldő és befogadó környezet – számára elfogadott norma- és követelményrendszer alkalmazása, melynek jellemzője a rendszeresség és a következetesség;
h) kulturált, ösztönző környezet kialakítása, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása; széleskörű szabadidős tevékenységkínálat biztosítása;
i) az integrált nevelés megvalósítása;
j) orientáló, motiváló, aktivizálni képes, tevékenységközpontú, segítő pedagógia módszerek alkalmazása;
k) az egyéni- és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembe vétele, az egyéni bánásmód alkalmazása;
l) a nemzeti hagyományok, a nemzeti azonosságtudat, valamint a nemzetiségi hagyományok, a kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

2.5. Gyermek és ifjúságvédelem

Ezen feladatokat az intézmény ifjúságvédelmi felelősének segítségével látjuk el.

2.6. Nevelési légkör

A kollégiumi nevelés célja a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermekek és ifjak optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A kollégiumi élet belső szabályozását a kollégium vezetőjének irányításával a nevelőtestület a belső és a külső környezet változásait figyelembe véve alakítja.

A kollégium – céljai elérése érdekében – gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet alakít ki, és tanulóközpontú tevékenységrendszert működtet. A tanulók megkereshetik a nevelőtanárokat, és feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére. Elsősorban a hetente tartott diákgyűlésen, de más időpontban is meghallgatjuk a kollégiumi közösség mindennapi életével kapcsolatban tett észrevételeket. A tanulókat ösztönözzük az önálló problémamegoldásra. Egyébként igyekszünk rugalmasan, mindenki megelégedésére megoldást javasolni, szem előtt tartva az alapvető erkölcsi normákat és az egészséges, kulturált életmódot.

2.7. Közösségi élet. Hagyományőrzés. Diákönkormányzati munka

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében.

Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék és a mindennapi gyakorlatban felelősen alkalmazzák a demokratikus érdekérvényesítés, a problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáit, módszereit.
A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, folyamatosan ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

2.8. Kapcsolatrendszer

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, az iskolával, szociálisan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, a helyi kisebbségi önkormányzattal. A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező.
Iskolával egybeszervezett kollégium lévén mindennapos a kapcsolat tanulóink tanáraival, jó az információáramlás. Minden iskola által szervezett programon aktívan részt veszünk tanulóinkkal. Rendszeres és jó a kapcsolatunk az ifjúsági orvossal, aki segít bennünket a diákok mentálhigiénés és életmódbeli kultúrájának fejlesztésében. Az iskolai szülői értekezletek napján a kollégiumban is tartunk szülői értekezletet vagy fogadó órát, de más időpontokban is rendelkezésére állunk a szülőknek, ha erre igényt tartanak.

2.9. Partneri elvárások, elégedettség

a) Fenntartói igény, támogatói részvétel, elégedettség
Intézményünk fenntartója a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata. Ez azzal az elvárással jár együtt, hogy használhatóbbá kell tennünk tanulóink német nyelvtudását, erősítenünk kell a nemzetiségi kultúrához való kötődést. Aktívan részt kell vennünk és helyet kell biztosítanunk az intézményben szervezett regionális nemzetiségi programoknak.

b) A kapcsolódó iskolák elvárásai, elégedettsége, támogatói részvétele.
Mivel kollégiumunkban csak az iskolánkba járó gyerekek laknak, így az iskolavezetéssel együtt gondolkodva, az iskolai pedagógiai programra építve alakítottuk ki saját stratégiánkat.

c) A szülők elvárása, elégedettsége, támogatói részvétele
Felmérésünkből kiderült, hogy a szülők elégedettek a kollégium és a család kapcsolatával, a kollégium életrendjével, az itt folyó nevelőmunkával, a tanulást és továbbtanulást segítő tevékenységgel, a kollégium által közvetített értékekkel, a kulturális és szabadidős programokkal, a pedagógusok szakmai teljesítményével, a szülői értekezletek gyakoriságával és tartalmával, a tanulókkal való törődéssel és a róluk való gondoskodással, a kollégium tárgyi felszereltségével, a lakhatási feltételekkel, a tisztasággal és a befizetés rendjével.

d) Intézményi belső elvárások: pedagógusok és nem pedagógus munkatársak elvárásai, elégedettsége
A testületben nincsenek klikkek, a nevelők jól érzik magukat. A testület tiszteli az újat javasló kollégát, közös feladat esetén jól együttműködik. A nevelők nem szeretnének más kollégiumban dolgozni.

2.10. Ellenőrzés, értékelés a kollégiumban

A nemzetiségi főigazgató-helyettes a munkaterv végrehajtását folyamatosan ellenőrzi és értékeli mind a tanulók, mind a nevelőtanárok körében. Az ellenőrzés, értékelés egyéb szempontjai

az iskolai ellenőrzési tervhez igazodnak. Az év végi értékelés alapjául szolgál a következő év munkatervének elkészítéséhez.

3. Küldetésnyilatkozat

Olyan kollégiumot kívánunk kialakítani, ahol a tanulók családias légkörben, optimális tárgyi feltételek között, egységes nevelési hatásrendszerben, a fiatalok aktív, alkotó részvételével tanulhatnak nyelvet, szerezhetnek európai színvonalú tudást, készülhetnek a továbbtanulásra, a felnőtt életükre.

Fejlesztés (nevelés) általában

Alapelvünk, hogy

- optimális feltételeket teremtsünk a művelődéshez, az ismeretszerzéshez
- - a fejlesztésben az egyéni, valódi fejlődési szükségletekből indulunk ki
- közvetítsük az alapvető, hagyományos erkölcsi normákat
- a kollégiumi tudásközvetítésben figyelembe vesszük az iskolai ismeretelsajátítást

Életrend, életvitel

Alapelvünk, hogy

- az egészséges életvitel feltételei biztosítottak legyenek
- figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, személyes szükségleteket
- a kollégium legyen a tanulók második otthona

Tanítás-tanulás

Alapelvünk, hogy

- mindenki számára biztosítottak legyenek a megfelelő tanulási körülmények, eszközök
- mindenki számára biztosított legyen a szükséges tanári segítség
- a fiatalokat a hátrányaik ledolgozásában a személyes szükségleteiknek megfelelően támogatjuk
- biztosítjuk a változatos tanítási-tanulási formákat
- lehetővé tegyük a nyelvi és számítógépes ismeretek elmélyítését.

Szabadidő szervezés

Alapelvünk, hogy

- biztosítsuk a feltételeket a szabadidő kulturált eltöltéséhez
- a szabadidős programok többféle igényt, szükségletet kell hogy kielégítsenek
- a tárgyi feltételek hozzáférhetősége a kellő időben biztosított legyen

Tehetségvédelem, tehetséggondozás

Alapelvünk, hogy

- a tehetség megmutatkozásának, kibontakozásának a kollégiumi tevékenységrendszerben lehetőséget kell teremteni
- a tehetséggondozásban a személyiség teljes fejlesztésére figyelünk
- az iskolával, a családdal, és más érintettekkel való együttműködés nélkül nem lehet hatékony a tehetségek gondozása

Hátránykompenzáció

Alapelvünk, hogy

- minél alaposabban megismerjük a hátrány-típusok, és a hátrányok keletkezésének okait
- a hátránykompenzációs programok, tevékenységek illeszkedjenek a valós igényekhez

- a kollégium nevelési klímáját az egyik legfontosabb nevelési tényezőnek tekintjük a hátránykompenzációval összefüggő feladatok megoldásában

Pályaorientációs tevékenység. Az önálló életkezdés támogatása
Alapelvünk, hogy
- a tevékenységek formáját és tartalmát a differenciálás alapján szervezzük
- az intézményi kapcsolati tőkét is mozgósítjuk a fiatalok önálló életkezdésének támogatásában
- meg kell adni a szülőknek a szükséges segítséget ilyen irányú problémáik megoldásában

4. Célmeghatározás
Feladatunk a német nyelvi kultúra elsajátíttatása, az általános tanulmányi munka színvonalának emelése. Bukásnak nem szabad előfordulnia, a gyengébb tanulókat időben fel kell zárkóztatni. Meg kell oldanunk jó tanulóink tehetséggondozását. Felkészítjük tanulóinkat különböző tanulmányi versenyekre, nyelvvizsgára, szorgalmazzuk egyéb megmérettetésben való részvételüket. Bővítenünk kell a művelődési és önképzési lehetőségeket.

Nagyobb teret kell biztosítani a tanulók napi ügyeinek intézéséhez, a kollégiumon kívüli kapcsolataik működtetéséhez, családi problémáik megoldásához.
Az építkezéssel párhuzamosan ki kell javítani a jelenlegi épület hibáit.

5. Kollégiumi foglalkozások és témakörök
<u>Témakörök</u>
Tanulásmódszertan
Önismeret, pályaválasztás
Művészet és információs kultúra
Környezeti nevelés
Életmód, életvitel, háztartási ismeretek
Egyén és közösség
Magyarság, nemzetiségi lét, európaiság
Német nyelv
Angol nyelv

A tanulásmódszertan fejlesztési követelményei_
- Ismerjen meg hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.
- Tudjon a tanulni valók között fontossági sorrendet felállítani.
- Tudja szervezni idejét, tevékenységeit.
- Tudjon szelektálni az információk tömegében
- Használja rendszeresen a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket.
- Használja rendszeresen a könyvtárat.

Önismeret, pályaválasztás fejlesztési követelményei
- Törekedjen önmaga tulajdonságainak, képességeinek megismerésére, fejlesztésére
- Törekedjen a konfliktusok feloldására
- Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon tájékozódni pályaválasztási dokumentumokban, ismerjen álláskeresési technikákat.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.

Művészet és információs kultúra fejlesztési követelményei

- A tanuló ismerkedjen meg minél több műalkotással, váljék nyitottá a különböző kifejezésmódok iránt
- Tapasztalja meg az esztétikus alkotásokban és produkciókban rejlő örömöket.
- Vegyen részt érdeklődésének megfelelő művészeti tevékenységben.
- Ismerkedjék népi kultúránkkal, a népművészettel

Környezeti nevelés

- Váljon érzékennyé környezete állapota iránt
- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket.
- Személyes élettereinek kialakításában vegye figyelembe a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újra hasznosítható anyagokat.
- Váljon kezdeményezővé. Tekintse kötelességének a környezet védelmét.

Életmód, életvitel, háztartási ismeretek

- Ismerje és sajátítsa el az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, a kollégiumban, az iskolában, a társadalmi életben.
- Tartsa tiszteletben és fogadja el a nemzeti vagy etnikai, kisebbségi azonosságtudat létét és a másságot.
- Életkorának megfelelő szinten ismerje a kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés kultúráját.
- Legyen alapvető ismerete szervezete működéséről, a testi és lelki változásairól. Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket.
- Tudjon a balesetek megelőzésének módjairól, az egészségkárosító szokások és szenvedélyek kialakulásának megelőzéséről.
- Ismerje meg a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott anyagokat, különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra.
- Ismerje meg a takarékosság alapvető technikáit.
- Váljon igényévé környezetének tisztántartása, szépítése – a személyes higiéné.
- Sajátítsa el az egészséges táplálkozás elveit.

Egyén és közösség

- Sajátítsa el az elfogadott viselkedésformákat a családban, az iskolában, a kollégiumban.
- Legyen kulturált a társadalmi érintkezésben és külső megjelenésében.
- Ismerje a társadalmi érintkezés különböző formáit, írásbeli és szóbeli műfajait.
- Ismerje az alapvető állampolgári jogait és kötelességeit.
- Legyen képes megfelelő formában érvelni, vitatkozni.

Magyarság, nemzetiségi lét, európaiság

- Tartsa meg azokat az értékeket, amelyekkel a szülői ház, a felnevelő környezet elküldte a kollégiumba.
- Ismerje és szeresse országunkat, ápolja hagyományainkat. Erősödjön benne saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, ismerje meg azok legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait.
- Törekedjék anyanyelvének igényes használatára
- Ismerje a határainkon kívül, kisebbségben élő magyarok problémáit
- Őrizze meg nemzetiségi identitástudatát, tisztelje és ápolja a nemzetiségek hagyományait, kulturális örökségét.
- Tájékozódjon az Európai Unió jellemzőiről

A tervezett feladatok a meglévő személyi és tárgyi feltételekkel, ill. az ütemezett fejlesztéssel megvalósíthatóak.

6. A kollégiumi nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

A pedagógusok munkájának ellenőrzése folyamatos, hiszen folyamatosan együtt dolgozunk.
A tanulók tanulmányi eredményeit havonta ellenőrizzük. A jókat dicsérjük, a gyengéknek az okok felderítése után megoldást keresünk problémáikra. A magatartást és a szorgalmat a hetente tartott diákgyűlésen értékeljük.

7. Záradék

A jóváhagyott pedagógiai program hozzáférhető a nevelői szobában, a kollégium könyvtárszobájában és internetes honlapunkon.

A Pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések

A Pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A Pedagógiai program módosítására:
- az iskola főigazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a szakmai munkaközösségei;
- az iskola fenntartója

tehet javaslatot.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület bevonásával a főigazgató készíti el, és a fenntartó hagyja jóvá.

A módosított Pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

A Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
- az iskola fenntartójánál
- az iskola irattárában
- az iskola könyvtárában
- az intézmény főigazgatójánál
- az intézmény honlapján

Nyilatkozatok

Nyilatkozat

A Friedrich Schiller Gimnázium és Kollégium Szülői Munkaközösségének képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a Pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Pilisvörösvár, 2024. 05. 02.

Szülői Munkaközösség elnöke

Nyilatkozat

A Friedrich Schiller Gimnázium és Kollégium Diákönkormányzata képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a Pedagógiai program elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Pilisvörösvár, 2024 05. 02.

a diákönkormányzat vezetője

A Pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

A nevelőtestület a Pedagógiai programot 2024. április 9-én véleményezte.
Hatályba lépés ideje: 2024. szeptember 1.
Ezzel egyidejűleg a 2022. szeptember 1-től érvényes Pedagógiai program hatályát veszti.

Pilisvörösvár, 2024. ....04. 09.....

Szabóné Bogár Erika
főigazgató

A Pedagógiai programot az intézmény fenntartója ...53/2024 (V.11.).....határozatával jóváhagyta.

Budapest, ...2024. 05. 11.....

Englenderné Hock Ibolya
MNOÖ elnök